

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze

PROTOKÓŁ Z NARADY URZĄDZENIOWEJ PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA Krosno NA LATA 2027-2036

Zielona Góra, dnia 22.04.2025 r.

*Opracowano w oparciu o wytyczne określone w Instrukcji Urządzania Lasu
wprowadzonej do stosowania w Lasach Państwowych Zarządzeniem Nr 116
Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r.*

Spis treści

<i>Zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji dotyczących procedury sporządzenia projektu planu urządzenia lasu</i>	6
<i>Protokół z posiedzenia Narady Urzędzeniowej</i>	7
1. Wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Krosno.....	7
a) Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	7
b) Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy	10
c) Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne, naukowe itp.	11
d) Informacje o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	12
e) Zabezpieczenie przeciwpożarowe w lasach	32
f) Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanych przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.	33
g) Inne zagadnienia.....	35
2. Wystąpienie Kierownika ZOL zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz z oceną stabilności drzewostanów nadleśnictwa	37
3. Wystąpienie Wykonawcy obejmujące założenia do projektu planu urządzenia lasu, z wykorzystaniem ustaleń z Narady Wstępnej.....	38
a) Przedstawienie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz propozycji ich uzupełnienia)	38

b) Proponowany podział na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania	41
c) Przyjęta metoda inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)	43
d) Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych	43
e) Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych	48
f) Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II).....	49
g) Inne zagadnienia.....	49
4. Wystąpienie Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze.....	49
a) Informacja wymagana w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	49
b) Informacja o potrzebie opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu.....	50
c) Informacja o udziale społeczeństwa i kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu	51
d) Inne zagadnienia.....	52
5. Stanowisko Zespołu Lokalnej Współpracy i inne uwagi	53
a) Przedstawione założenia do projektu planu urządzenia lasu.....	53
b) Propozycje wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności.....	53
c) Potrzeby w zakresie zagospodarowania turystycznego.....	53
PODSUMOWANIE	55

W posiedzeniu Narady Urzędzeniowej dotyczącej opracowania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Krosno udział wzięły osoby wg poniższej listy:

Strona 1 z 2

Osiecznica, 27.03.2025 r.

LISTA OBECNOŚCI

Posiedzenie Narady Urzędzeniowej w zakresie projektu Planu Urządzania Lasu dla
Nadleśnictwa Krosno

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1	Anna Niemiec	Nadleśniczy Wydz. Kom.	RDLP w Zielonej Górze	[Podpis]
2	Marek Maciągowski	Gł. specjalista	RDLP w Zielonej Górze	[Podpis]
3	Marek Olsz	N-le ZŁ	RDLP w Zielonej Górze	[Podpis]
4	Grzegorz Sanku	Dyrektor	OPR - KROŚNO ODRZĄDZIE	[Podpis]
5	Małgorzata Brodzińska	Dyrektor	ZE w Olesnicy	[Podpis]
6	Karolina Szade	Podinspektor	Starostwo Powiatowe	[Podpis]
7	KATARZYNA KRYMICKA	NACZELNIK WYDZIAŁU	STAROSTWO POWIATOWE K.	[Podpis]
8	MATEGORZATA MARCZ	PODINSPEKTOR	URZĄD MIASTA K.O	[Podpis]
9	DANUTA KACIMARCZYK	REFERENT	URZĄD GMINY BYTNÓR	[Podpis]
10	Monika Bolewska	Prac. Komunikacji	KP PSP SULECZYN	[Podpis]
11	Agnieszka Hoff	Prac. Komunikacji	SPRS Świdnica	[Podpis]
12	Katarzyna Zielińska	Podinspektor	Gmina Malcewo	[Podpis]
13	Zdzisław Kosiński	sejmik	Rajon w Kąkolewie	[Podpis]
14	Jolanta Kosińska	Prac. RKP	Rajon w Kąkolewie	[Podpis]
15	WILEMYSZAW SKOBECH	P.O. DCA TRC w KROŚNIE ODRZ.	KP. PSP w KROŚNIE ODRZ.	[Podpis]
16	Marek Ostrowski	N-Krosno	N-Krosno	[Podpis]
17	MARCIN GREGUS	SPECJALISTA	KP PSP SULECZYN	[Podpis]
18	KAROL WIECZOREK	NACZELNIK WYDZIAŁU	KP PSP ŚWIDNICA	[Podpis]
19	Paulina Skowron	St. specjalista SL	ZOL w Kąkolewie	[Podpis]
20	Radosław Cichalski	Gł. sp. SL	ZOL w Kąkolewie	[Podpis]
21	Piotr Kubala	I-ca Dyr.	Budowl. OPR	[Podpis]
22	Robert Winiarski	Wzrostow. W.	Budowl. OPR	[Podpis]
23	Małgorzata Baranowska	st. specj. SL	N-ctwo Krosno	[Podpis]

24	Włodzisław Medyka - filozof	spec. SL ds. dyktowania	N-dwo Krosno	dp
25	Andrzej Dorek	Inspektor nadzoru Nadzoru Krosno	N-dwo Krosno	Andrzej
26	Andrzej Gorczyński	Inspektor nadzoru Nadzoru Krosno	N-dwo Krosno	Andrzej
27	Barbara Kuc	Inspektor nadzoru Nadzoru Krosno	N-dwo Krosno	Barbara
28	Andrzej Kuc	Specjalista UPM	RDOŚ Gorzów Wlkp.	Andrzej Kuc
29	Małgorzata Szymanska	Inspektor	RDOŚ Gorzów Wlkp.	Szymanska
30	Stanisław Strasz	Kasjer	NAL - Główny Krosno odnawia	Strasz
31	Andrzej Kuc	Specjalista UPM	RDOŚ Gorzów Wlkp.	Andrzej Kuc
32	Andrzej Kuc	Nadzór 2S	RDOŚ u Krosno Główny	Andrzej Kuc
33	Michał Olek	Spec. SL ds. dyktowania	RDOŚ w Krosno	Olek
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				

Zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji dotyczących procedury sporządzenia projektu planu urządzenia lasu

Realizując zapisy oraz wytyczne Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), a także Instrukcji Urządzania Lasu wprowadzonej Zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r., Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze, podjęła działania, mające na celu zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w procedurze sporządzania projektu planu urządzenia lasu poprzez:

- podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem NU, do publicznej wiadomości o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 oraz o przewidywanym terminie zwołania NU i możliwości udziału społeczeństwa:

1. w BIP RDLP w Zielonej Górze,
2. na stronie internetowej RDLP w Zielonej Górze,
3. na profilu facebook RDLP w Zielonej Górze,
4. w ogłoszeniu w lokalnej prasie, tj. *Gazecie Lubuskiej*,
5. na stronie internetowej Nadleśnictwa Krosno,
6. W BIP Nadleśnictwa Krosno,

- z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej, zaproszenie osób, instytucji, stowarzyszeń, oraz podmiotów, które mogłyby wziąć udział w NU.

Narada Urządzeniowa, zwołana przez Dyrektora RDLP w Zielonej Górze, odbyła się w dniu 27.03.2025 r. w siedzibie Nadleśnictwa Krosno. W obradach pod przewodnictwem Dariusza Miernika - Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Zielonej Górze, zgodnie z załączoną listą uczestników, wzięło udział 33 osoby.

Protokół z posiedzenia Narady Urzędzeniowej

W oparciu o wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Krosno, wystąpienie kierownika ZOL, wystąpienie wykonawcy projektu PUL, wystąpienie Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze, opinię Zespołu Lokalnej Współpracy, po przedstawieniu i uzupełnieniu założeń do projektu planu urządzenia lasu oraz po przeprowadzonej dyskusji poszczególnych zagadnień, podjęto następujące ustalenia:

1. Wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Krosno

a) Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

Nadleśnictwo przeprowadziło analizę zgodności danych ewidencyjnych, znajdujących się w bazie SILP-LAS z danymi w ewidencji gruntów i budynków. Stwierdzono zgodność w zakresie danych opisowych. Wszelkie zmiany gruntowe związane m.in. z nabywaniem i zbywaniem nieruchomości, decyzjami administracyjnymi, zmianą klasyfikacji gruntów, podziałami nieruchomości, i in. były wprowadzane do bazy SILP na bieżąco, na podstawie informacji dostarczanych z właściwych starostw.

Nadleśnictwo Krosno na bieżąco realizowało również zadania zmierzające do prawidłowej klasyfikacji gruntów zlecając uprawnionemu geodecie szereg działań polegających na przeklasyfikowaniu gruntów, zgodnie ze stanem faktycznym; jednak istnieją grunty, które należy opisać na etapie prac urządzeniowych zgodnie ze stanem faktycznym, m.in. grunty rolne, które w wyniku sukcesji mają już charakter lasu.

Grunty wymagające zmian klasyfikacji użytków lub korekt ich granic zostaną wychwycone podczas prac taksacyjnych, dodatkowo nadleśnictwo przekazało (pomocniczo) wykaz znanych mu przypadków wymagających takich zmian, przed przystąpieniem wyłonionego wykonawcy do prac urządzeniowych.

Nadleśnictwo dokonało analizy i porównania konturów działek ewidencyjnych do granic oddziałów wynikających z ortofotomapy. Na terenie Nadleśnictwa Krosno występują rozbieżności konturów działek ewidencyjnych w stosunku do granic oddziałów. Nadleśnictwo jest na etapie doprowadzenia Leśnej Mapy Numerycznej do zgodności konturów działek ewidencyjnych z danymi uzyskanymi z Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB). Prace w tym kierunku rozpoczęły się i do dnia 30.06.2025 r. planowane jest ich zakończenie.

Nadleśnictwo uzyskało i jest w trakcie uzyskiwania decyzji o warunkach zabudowy dla przedsięwzięć polegających na zalesianiu gruntów rolnych. Dla gruntów zalesionych w 2024 r. i 2025 r. zmianę użytku ewidencyjnego z gruntu rolnego na leśny nadleśnictwo zgłosi do odpowiednich Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy PUL przed przystąpieniem do prac wykaz gruntów rolnych,

które zamierza przeznaczyć do zalesienia, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku - w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Tylko te pozycje znajdują się w planie urządzenia lasu jako grunty do zalesienia.

Wykaz dokumentów zawierających informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska:

1. Istniejące opracowania:

- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030,
„(..)Uznaje się bogactwo środowiska naturalnego (lasy oraz obszary chronione, parki, a także jeziora i rzek) województwa jako jeden z jego najsilniejszych potencjałów, wart ochrony i racjonalnego wykorzystania dla celów gospodarczych i społecznych (..)”
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego, obejmujący również plany zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Zielona Góra i Gorzów Wlkp.,
Dokument porusza kwestie:
 - ochrony i kształtowania systemu przyrodniczego: m.in.: *„Integracji działań w zakresie funkcjonowania spójnego systemu obszarów chronionych jako podstawy ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych”*
 - zapewnienia spójności i ciągłości systemu przyrodniczego poprzez: *„Zachowanie integralności obszarów węzłowych i zapewnienie drożności korytarzy wyznaczonych w ramach krajowej sieci ekologicznej”*
 - ochrony walorów przyrody ożywionej: *„Ochrona ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej oraz ochrona i zachowanie integralności oraz trwałości głównych kompleksów leśnych wraz ze strefą ekotonową”*
 - ochrony krajobrazu: *„Ochrona najcenniejszych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego;”*
 - racjonalnego gospodarowania i ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych: *„Ochrona zasobów wód podziemnych GZWP zgodnie z warunkami określonymi dla ich obszarów ochronnych wraz z wdrażaniem zrównoważonego i zintegrowanego zarządzania zasobami wód w układzie zlewni”*
 - oraz *„zwiększenia powierzchni lasów zgodnie z założeniami Krajowego Programu Zwiększania Lesistości”, „stopniowej przebudowy drzewostanów w celu dostosowania struktury lasów do warunków siedliskowych”,*
- Program Ochrony Środowiska Województwa Lubuskiego,
 - Zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody; *„Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych - gatunkami rodzimymi. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych, w tym ochrona gatunkowa,*

realizacja zadań w planach ochrony oraz ochrona bioróżnorodności. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci) oraz modernizacja infrastruktury przeciwpożarowej.

Realizacja zadań wynikających z Planu urządzenia lasu. Eliminacja gatunków inwazyjnych. Ograniczenie do minimum wycinki drzew celem zmiany użytkowania gruntu. Zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej.”

- Audyt Krajobrazowy Województwa Lubuskiego (2024):

W ramach audytu zidentyfikowano 1 746 odrębnych krajobrazów na obszarze województwa lubuskiego. Spośród nich wytypowano 159 krajobrazów priorytetowych – obszary o szczególnych walorach przyrodniczych, kulturowych, historycznych lub widokowych, które wymagają utrzymania i wzmocnienia ochrony. Nadleśnictwo Krosno obejmuje obszar przynależny przede wszystkim do:

- krajobrazów leśnych z przewagą siedlisk borowych (Bory Równiny Torzyskiej).

W obszarze Nadleśnictwa Krosno audyt formułuje następujące, główne zalecenia:

- utrzymywanie i/lub zwiększanie zasobów martwego drewna w ekosystemach leśnych, pozostawianie drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i / lub bezpieczeństwu ludzi i mienia;
- wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi i gniazdowymi drzewostanu w pasie o szerokości 25 metrów od linii brzegu naturalnych cieków i naturalnych zbiorników;
- kształtowanie stref ekotonowych na granicy między lasem a zewnętrznymi terenami otwartymi lub zabudowanymi oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu;
- zapobieganie sukcesji łąk poprzez utrzymanie lub przywrócenie gospodarki rolnej, głównie kośnej i pastwiskowej, w tym eliminacja trzcinowisk;

- Programu Rozwoju Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030 – *lasy nie zostały ujęte w celach i kierunkach rozwojowych Starostwa Sulęcińskiego;*

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 – zapisy mogące mieć wpływ na gospodarkę leśną dotyczą:

- *ochrony istniejących form ochrony przyrody,*
- *wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;*

- Program Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego (horyzont czasowy: 2030) - *lasy nie zostały ujęte w celach i kierunkach rozwojowych Powiatu Krośnieńskiego.*

2. *Dokumenty brakujące lub w opracowaniu:*

- Plany ogólne gmin,
- Plany zagospodarowania przestrzennego gmin,
- Programy ochrony środowiska dla gmin.

Nadleśnictwo Krosno dokonało przeglądu aktów prawnych prawa miejscowego w zakresie obowiązujących planów, polityk i strategii. Wnioski dotyczące powiązań ustaleń planistycznych z gospodarką leśną, zostały przekazane wykonawcy planu, w celu ich ujęcia w opisanu ogólnym. Generalnie należy stwierdzić, że nie ma w obowiązujących dokumentach planistycznych ustaleń, które mogłyby w sposób znaczący zmienić założenia i sposoby prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Krosno.

Zgodnie z § 10 pkt. 2 oraz 3 Instrukcji Urządzania Lasu wykonawca projektu planu urządzenia lasu w swym wystąpieniu na NPP zaktualizuje zestawione przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Krosno informacje dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu.

b) Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy

Gospodarka leśna prowadzona przez Nadleśnictwo Krosno obejmuje szeroki zakres działań, które mają na celu utrzymanie trwałości i zrównoważonego wykorzystania lasów. Oprócz produkcji drewna, gospodarka leśna obejmuje hodowlę lasu, ochronę lasu, ochronę przyrody i powiększanie zasobów leśnych, a także gospodarowanie zwierzyną leśną. Nadleśnictwo dba o trwałość lasów, zapewniając ich ciągłość i zrównoważone wykorzystanie wszystkich funkcji lasów. Prace leśne są prowadzone zgodnie z przepisami prawa, a gospodarka leśna jest kontrolowana również przez międzynarodowe systemy certyfikacji.

Nadleśnictwo Krosno współpracuje z lokalnymi samorządami oraz innymi podmiotami zlokalizowanymi w jego zasięgu administracyjnym. Prowadzi działania, które przyczyniają się do budowy i remontu dróg leśnych.

Nadleśnictwo Krosno jest znaczącym pracodawcą na lokalnym rynku, bezpośrednio lub pośrednio umożliwiając zatrudnienie lokalnej społeczności w takich sektorach jak zakłady usług leśnych, zakłady przetwórstwa drewna oraz przewoźnicy drewna. Ponadto umożliwia społeczeństwu pozyskiwanie płodów runa leśnego oraz zaspokaja jego potrzeby związane z drewnem opałowym. Biorąc pod uwagę położenie nadleśnictwa jest to ważny aspekt dla lokalnej społeczności.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 115 DGLP w Warszawie z dnia 18 września 2024 r. Nadleśnictwo zamierza brać czynny udział w sesjach rad gmin, gdzie będzie raz do roku składać informację o swojej działalności, planach oraz podejmowanych inicjatywach. Działania te mają

na celu zwiększenie transparentności, a także efektywne dostosowanie strategii nadleśnictwa do potrzeb lokalnych społeczności.

Nadleśnictwo współpracuje z lokalnym oddziałem PTTK, lokalnymi Kołami Łowieckimi, Kołami PZW, instytucjami porządku i bezpieczeństwa publicznego - Państwową Strażą Pożarną, Komendą Powiatową Policji, Ochotniczą Strażą Pożarną.

Wspólne działania obejmują również organizację wydarzeń edukacyjnych, rozwój infrastruktury turystycznej, ochronę przyrody oraz działania na rzecz zrównoważonego gospodarowania zasobami leśnymi. Ponadto nadleśnictwo angażuje się w inicjatywy promujące aktywną turystykę, ochronę bioróżnorodności i popularyzację wiedzy o lokalnych ekosystemach, nawiązując współpracę z pasjonatami przyrody i organizacjami społecznymi.

c) Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne, naukowe itp.

Działania i projekty środowiskowe realizowane przez Nadleśnictwo Krosno:

Edukacja przyrodniczo-leśna

Nadleśnictwo Krosno w ramach prowadzonej edukacji przyrodniczo-leśnej oraz promocji zrównoważonej gospodarki leśnej:

- współpracuje z lokalnymi szkołami oraz przedszkolami, organizując zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży
- bierze udział w cyklicznych imprezach takich jak: Rybobranie w Krośnie Odrzańskim, rodzinny Rajd Rowerowy w Osiecznicy, Święto Karpia w Osiecznicy,
- współorganizuje akcje krwiodawstwa, w trakcie których w osadzie leśnej uczestnicy akcji mogą zaznajomić się z szeroko pojętą wiedzą w zakresie leśnictwa.

Miejsca postoju pojazdów

W ramach zagospodarowania turystycznego Nadleśnictwo Krosno utrzymuje na swoim terenie miejsca postoju pojazdów. Na terenie nadleśnictwa znajduje się 5 Miejsc Postoju Pojazdów (MPP) oraz Miejsce Odpoczynku (MO). Miejsce Odpoczynku zlokalizowane jest w leśnictwie Rzeczyca przy rzece Pliszka na trasie spływu kajakowego. Obiekt położony jest w urokliwym miejscu, w zakolu rzeki przy starym progu wodnym.

Szlaki turystyczne

Przez teren nadleśnictwa wytyczone są:

- Ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza składająca się z części stacjonarnej w siedzibie nadleśnictwa i części terenowej,
- 5 pieszych szlaków turystycznych, na utrzymanie których nadleśnictwo ma podpisane porozumienie z oddziałem PTTK w Krośnie Odrzańskim. Na szczególną uwagę zasługuje szlak czerwony biegnący ze wschodu na zachód, w południowej części nadleśnictwa wzdłuż granic zasięgu terytorialnego.

Program „Zanocuj w lesie”

Nadleśnictwo Krosno przystąpiło do Programu „Zanocuj w lesie”, który powstał w ramach kontynuacji założeń zawartych w ogólnopolskim pilotażu udostępnienia obszarów leśnych celem uprawiania aktywności typu bushcraft i surwiwal. Po ponad rocznym okresie trwania pilotażu, ankietowaniu osób korzystających z obszarów pilotażowych, zarządców terenu, rozmowach ze środowiskiem bushcraftowym i surwiwalowym ugruntowana została koncepcja przekształcenia programu pilotażowego w stały program pn. „Zanocuj w lesie”. Lokalizacje miejsc wytypowanych w ramach programu dostępne są na stronie internetowej nadleśnictwa.

d) Informacje o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

Istniejące powierzchniowe formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Krosno stan na dzień 11.06.2024 r., według aktualnie obowiązującego PUL:

L.p.	Forma ochrony przyrody	Ilość obiektów (szt.)	Powierzchnia w zarządzie Nadleśnictwa (ha)	Pow. w zasięgu terytorialnym	Powierzchnia całkowita formy ochrony
1	Rezerwat przyrody	2	32,00	32,00	208,14
2	Obszary chronionego krajobrazu	2	5 454,52	6 534,55	41 608,7
3	Obszary Natura 2000	5	11 374,95	12 989,7	69 113,93
4	Użytki ekologiczne	13	87,52	87,52	-
5	Strefy ochronne	4	196,52	196,52	196,52
6	Siedliska przyrodnicze		582,92	-	-
7	Pomniki przyrody	35	-	-	-

Rezerwat przyrody „Jezioro Ratno”

Rezerwat przyrody „Jezioro Ratno” utworzony na mocy Zarządzenia RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim D.Urz. Województwa Lubuskiego z dnia 13 lutego 2017 r. poz. 364, położony jest na terenie dwóch nadleśnictw: Krosno i Torzym. Łączna powierzchnia obiektu wynosi 48,72 ha.

Tabela 1. Rezerwat przyrody „Jezioro Ratno” na gruntach Nadleśnictwa Krosno

Lp.	Powiat	Gmina	Obręb i nr działki	Leśnictwo Oddz.	Pow. w zarządzie LP [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym	Powierzchnia całkowita
Rezerваты przyrody							
1	sulęciński	Torzym Ob. wiej.	5007/1 51015	14-04-1-03-7-c-00 14-04-1-03-7-l-00 1404-1-03-8-f-00	4,00	4,00	48,72

Opis przedmiotu ochrony: Miejscem ochrony jest obszar płytkiego jeziora położonego w dolinie rzeki Pliszki. Rezerwat obejmuje centralnie położone jezioro, otoczone fragmentami mokradeł różnych typów, narażone na eutrofizację (niewielka głębokość). Obserwuje się tutaj

Rezerwat przyrody Torfowisko Pliszka

Rezerwat pod nazwą "Torfowisko Pliszka" ma na celu zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych oraz ochrony środowiska kompleksu torfowisk i zespołów źródeł w obrębie naturalnego i półnaturalnego krajobrazu, wyróżniającego się bogactwem flory, fauny oraz swoistych, rzadkich fitocenozy. Dolina Pliszki posiada jeszcze wiele fragmentów, które zachowały znaczny stopień naturalności. Takie fragmenty krajobrazu są szczególnie cenne przyrodniczo, ponieważ odznaczają się specyficznymi warunkami ekologicznymi oraz charakterystycznymi gatunkami roślin i zwierząt. Dlatego ważne i niecierpiące zwłoki stało się zinventaryzowanie i objęcie ochroną tych reliktowych, aczkolwiek niewielkich w skali kraju obszarów. 9 kwietnia 2025 roku w biurze Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zostały podpisane zarządzenia w sprawie utworzenia czterech nowych rezerwatów przyrody w granicach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. M. in. dotyczyło to rezerwatu „Torfowisko Pliszka”. Rezerwaty zostały zaproponowane w ramach inicjatywy „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych”.

Na terenie rezerwatu „Torfowisko Pliszka” występują rośliny naczyniowe i mszaki o wysokim stopniu zagrożenia w Polsce, w tym relikty glacialne i inne osobliwości flory, między innymi storczyki: kruszczyk błotny, kukulka krwista, listera jajowata, ciekawa paproć - nasięźrał pospolity oraz mchy - błotniszek wełnisty, błyszczce włoskowate i inne. Rzadkie gatunki fauny to między innymi ślimaki: poczwarówka jajowata i zwężona

Rezerwat na terenie Nadleśnictwa Krosno obejmuje następujące wydzielania: 14-04-1-02-1-a-00, 14-04-1-02-1-b-00, 14-04-1-02-1-c-00, 14-04-1-02-1-d-00, 14-04-1-02-1-f-00, 14-04-1-02-2-a-00, 14-04-1-02-3-a-00, 14-04-1-02-3-b-00, 14-04-1-02-3-c-00, 14-04-1-02-18-a-00, 14-04-1-02-18-b-00, 14-04-1-02-18-c-00, 14-04-1-02-18-f-00, 14-04-1-02-19-a-00, 14-04-1-02-19-b-00, 14-04-1-02-19-c-00, o łącznej powierzchni 27,99 ha.

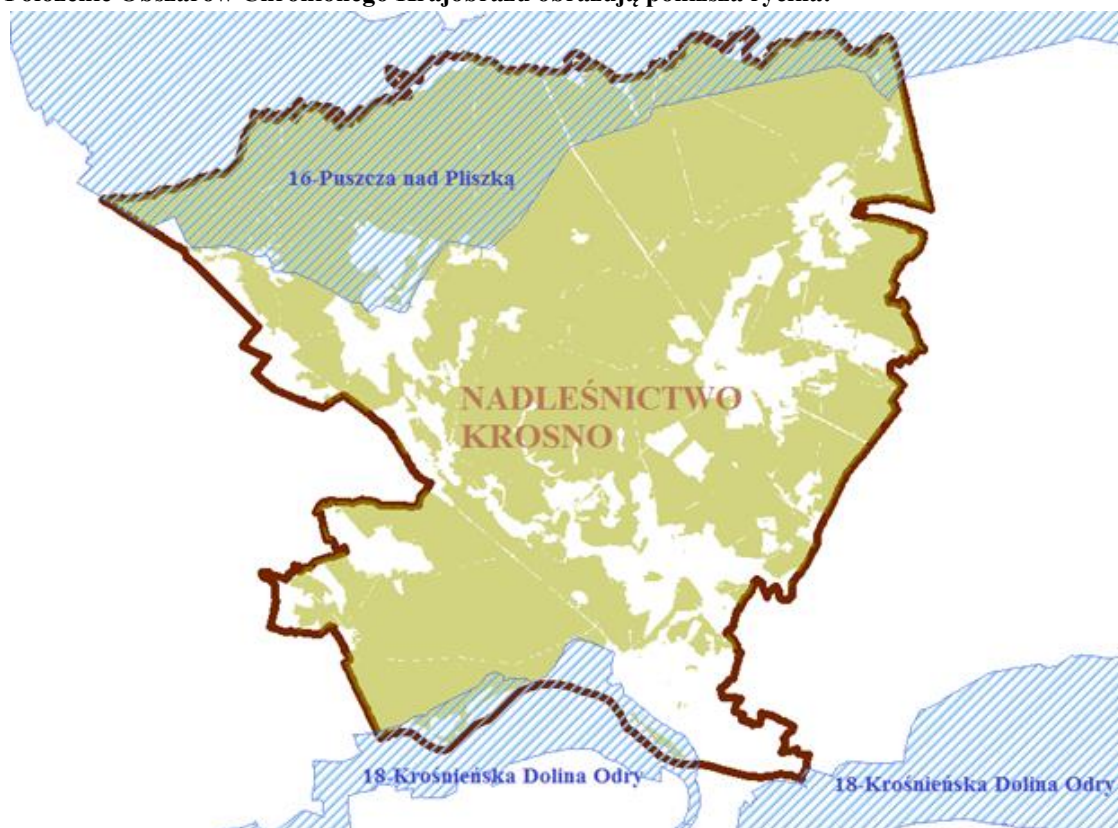
Obszary chronionego krajobrazu

Obszary Chronionego Krajobrazu	Pow. w zarządzie N-ctwa [ha]	Pow. w zasięgu teryt. N-ctwa [ha]	Pow. całkowita [ha]
16 - Puszcza nad Pliszką	5 262,95	5762,55	29 232,00
18 - Krośnieńska Dolina Odry	191,57	712,62	12 448,70
Łącznie	5 454,26	6475,17	41 680,70

Zgodnie z zapisami w Ustawie o Ochronie Przyrody (2004), obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz

o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych" (art. 23, pkt 1).

Położenie Obszarów Chronionego Krajobrazu obrazują poniższa rycina:

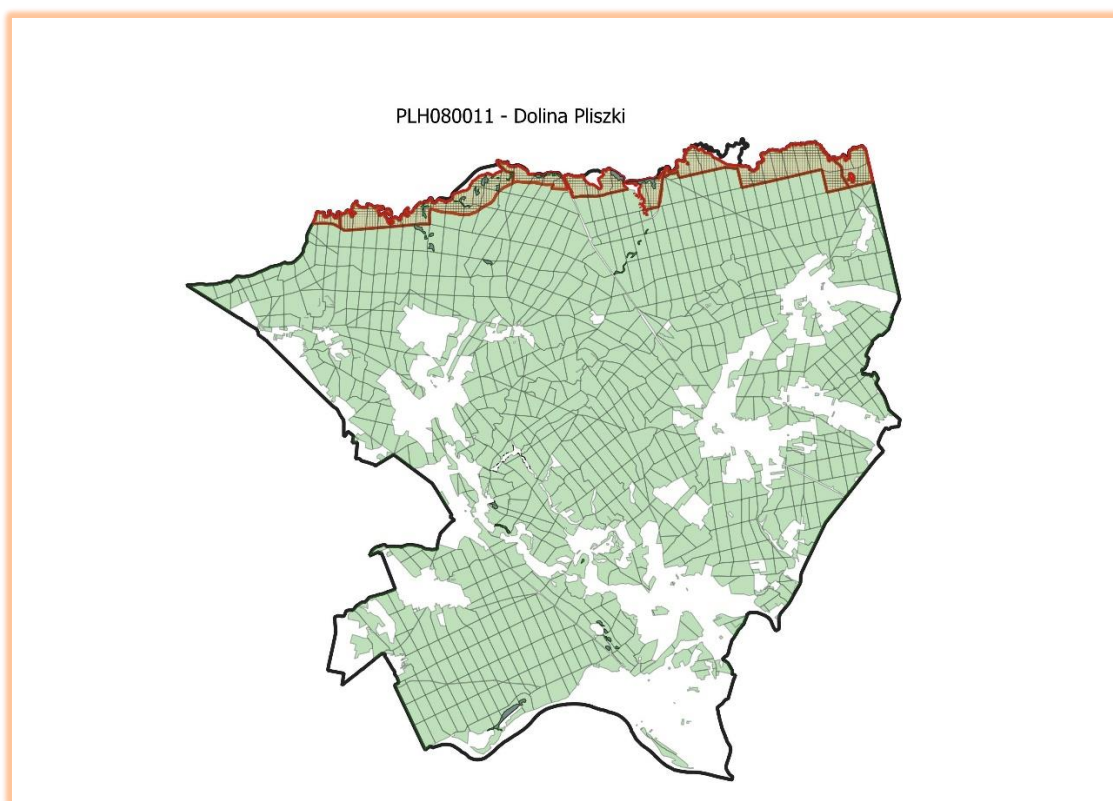
Oba obszary przedstawione na powyższej grafice zostały powołane na mocy Rozporządzenia Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie Województwa Lubuskiego. Aktualną podstawą prawną wyznaczającą OChK „Puszcza nad Pliszką” jest Uchwała nr V/76/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 15 kwietnia 2019 r, natomiast OChK „Krośnińska Dolina Odry” Uchwała Nr XXIX/455/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r.

Obszary Natura 2000

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Krosno znajdują się 4 obszary Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków (1): Dolina Środkowej Odry PLB080004;
- specjalny obszar ochrony siedlisk (3): Dolina Pliszki PLH080011, Krośnińska Dolina Odry PLH080028, Lasy Dobrosułowskie PLH080037.

Dolina Pliszki PLH080011

Ostoja obejmuje małą dolinę rzeczną, biegnącą przez rozległe pola sandrowe. Sandr Pliszki oddzielony jest wysokimi krawędziami od wyższych poziomów sandrowych i wzgórz moreny czołowej. Rzeka zachowała naturalny charakter i jest otoczona przez duży kompleks leśny, głównie borów sosnowych. Wzdłuż rzeki występują płaty nadrzecznych zbiorowisk leśnych oraz torfowiska i trzęsawiska. Charakterystyczna jest strefowość mokradeł, związana z reżimem hydrologicznym rzeki oraz oddziaływaniem wód podziemnych i źródłiskowych w sąsiedztwie zboczy doliny.

Obszar jest miejscem występowania cennych siedlisk przyrodniczych (12 rodzajów siedlisk z Załącznika i Dyrektywy Rady 92/43/EWG), w tym priorytetowych lasów łęgowych pokrywających 18% powierzchni. Występuje tutaj duże bogactwo flory (19 gatunków zagrożonych w skali kraju, 22 gatunki chronione, 27 gatunków rzadkich w skali regionu) i fauny (13 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG), w tym bardzo rzadkiego obecnie w Polsce chrząszcza, jelonka rogacza.

Jest to ponadto trzecia w Polsce znana kolonia rozrodcza nocka dużego w warunkach podziemnych. Znajduje się ona w pomieszczeniach po zrujnowanej fabryce celulozy.

W chwili obecnej powierzchnia siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w ostoje na gruntach Nadleśnictwa Krosno wynosi 208,44 ha. Są to siedliska o kodach: 6410, 6510, 7140, 7230, 9110, 9190, 91E0. w granicach ostoje zlokalizowano również trzy typy siedliska przyrodniczego – 9130 (żyzne buczyny), 9170 (grąd środkowoeuropejski) oraz 91D0 (bory i lasy bagienne), których nie wymieniono w SDF.

Stwierdzono również występowanie na omawianym obszarze pięciu gatunków wymienionych w SDF z oceną A, B lub C. Są to zwierzęta o kodach: 1014 (poczwarówka zwężona), 1016 (poczwarówka jajowata), 1083 (jelonek rogacz), 1337 (bóbr europejski) oraz 1355 (wydra europejska). Na omawianym obszarze odnotowano występowanie dwóch gatunków wymienionych w SDF, lecz niebędących przedmiotem ochrony w obszarze (traszka grzebieniasta, kumak nizinny) oraz jednego gatunku z załącznika II Dyrektywy Rady niewymienionego w SDF (pachnica dębowa).

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Pliszki posiada plan zadań ochronnych (PZO), ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20.01.2014 r. (Dz.U. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 184), zaktualizowany następnie zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 października 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011 (Dz.U. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1985). w PZO zawarto ocenę zagrożeń i presji, które mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony w obszarze.

Wykaz zadań ochronnych nałożonych na Nadleśnictwo Krosno na obszarach będących w zasięgu „Doliny Pliszki”

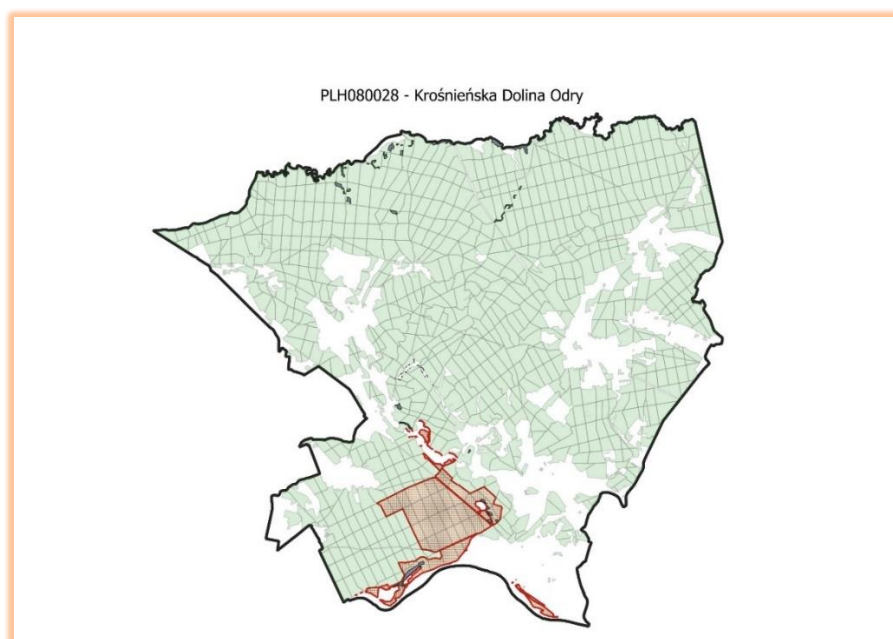
Działania ochronne			Obszar wdrażania*	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Nr	Opis zadania ochronnego		
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk				
7230 – Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A5	Usunięcie pojedynczych nalotów drzew i krzewów oraz ich skupień z powierzchni siedliska przyrodniczego wraz z usunięciem ściętej biomasy poza powierzchnię torfowisk. Zadanie należy wykonać w pierwszych dwóch latach obowiązywania PZO, a następnie powtórzyć w zależności od potrzeb.	Nadleśnictwo Krosno adresy leśne: Obr. Budachów: 14-04-1-02-1-a-00 Obr. Rzeczycza: 14-04-3-09-5-a-00 14-04-3-09-6-a-00	Miejscowy nadleśniczy
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	B3	<u>Działanie obligatoryjne:</u> Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony obszaru, poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe we wskazanych obszarach wdrażania. <u>Działanie fakultatywne:</u> Użytkować zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę siedliska 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane	Nadleśnictwo Krosno adresy leśne: Obr. Budachów: 14-04-1-02-1-a-00 14-04-1-02-4-c-00 14-04-1-02-4-g-00	Miejscowy nadleśniczy

Działania ochronne			Obszar wdrażania*	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Nr	Opis zadania ochronnego		
		ekstensywnie. Zadanie należy realizować od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych, do końca jego obowiązywania.		
7230 – Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	B5	<u>Działanie obligatoryjne:</u> Zachowanie siedliska przyrodniczego stanowiącego przedmiot ochrony obszaru, poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe we wskazanych obszarach wdrażania. <u>Działanie fakultatywne:</u> Użytkować zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-srodowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę torfowisk. - termin koszenia nie wcześniej niż od dnia 15 sierpnia do dnia 30 września, z pozostawieniem od 50% do 80% powierzchni nieskosizonej wydzielenia, przy czym każdego roku powinno to dotyczyć innej powierzchni; pozyskaną biomasę należy usunąć poza zasięg torfowiska. Zadanie należy realizować od drugiego roku obowiązywania planu zadań ochronnych, do końca jego obowiązywania.	Nadleśnictwo Krosno adres leśne: Obr. Budachów: 14-04-1-02-1-a-00 Obr. Rzeczyca: 14-04-3-09-5-a-00 14-04-3-09-6-a-00	Miejscowy nadleśniczy
9110 – Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	B6	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze wdrażania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni, na której ścięto drzewo. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Nadleśnictwo Krosno adresy leśne: Obr. Budachów: 12j, 14d,j, 15d,i,k, 16b,h,k,l, 17c,d,f,g,i,j,k,l, 18a,k	Miejscowy nadleśniczy
9190 – Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	B7 B8	W drzewostanach użytkowanych rębnie, pozostawiać fragmenty drzewostanów w formie grup i/lub kęp zajmujących, co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Pozostawiać także, wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, drzewa z owocnikami grzybów, a także drzewa dziuplaste, złomy i wykroty. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia	Nadleśnictwo Krosno adresy leśne: Obr. Budachów: 3d, 12b,f,o, 13f,g,j, 36a	Miejscowy nadleśniczy

Działania ochronne			Obszar wdrażania*	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Nr	Opis zadania ochronnego		
		z użytkowania rębnego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze wdrażania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni, na której ścięto drzewo.		
91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe*	B10	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębnego siedlisk przyrodniczych (z wyjątkiem pozyskania związanego z realizacją potrzeb zbioru nasion z drzewostanów nasiennych) we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się także w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi, wycinkę pojedynczych drzew, z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni, na której ścięto drzewo. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Nadleśnictwo Krosno adresy leśne: Obr. Budachów: 1b,c, 2a,b,f, 3a,b, 6a,b,c,d, 7a,c,d,k, 8a,f, 9a,c,l,o, 10a,i,k, 12a,d,k, 13b,k,l, 14a,b,c,i, 17b, 18b,f,i,j, 19a,b,c, 20a Obr. Rzeczycza: 2d, 3b,c,g,h, 4a,b, 5c, 6g,i,j,k, 7s, 19i, 31a,b, 32a, 36b, 37a, 39a	Miejscowy nadleśniczy

* W tabeli kolorem niebieskim wyróżniono lokalizacje, które zmieniły się w stosunku do adresów zamieszczonych w oryginalnych tabelach PZO w wyniku przeadresowania wydzieleń, bądź weryfikacji siedlisk przyrodniczych

Krośnieńska Dolina Odry PLH080028

Ostoja obejmuje fragment doliny Odry od Cigacic do granicy polsko-niemieckiej. Znaczna część obszaru położona na tak zwanym "międzywalu" jest regularnie zalewana. Dzięki temu są tutaj dobrze zachowane starorzecza, lasy łęgowe oraz duże kompleksy łąk wyczyńcowych i selernicowych.

Obszar obejmuje końcowy odcinek Bobru uchodzącego do Odry (od jazu zapory w Raduszczu Starym do ujścia) i z tego względu jest to ważne regionalnie tarlisko ryb reofilnych, m. in. bolenia i minoga rzeczne. Krośnieńska Dolina Odry ma duże znaczenie dla zachowania siedlisk i gatunków związanych z doliną wielkiej rzeki, będąc jednocześnie korytarzem ekologicznym dla wielu gatunków zwierząt. Gatunki wymienione w SDF z motywacją D to gatunki z regionalnej czerwonej listy lub gatunki chronione. Stanowiska *Maculinea telejus* i *M. nausitous* wyznaczają północną granicę zasięgu tych gatunków. Występuje tutaj jedno z nielicznych stanowisk *M. telejus* na Ziemi Lubuskiej i silne populacje ksylobiontów: *Lucanus cervus*, *Cerambyx cerdo* i *Osmoderma eremita*. Najcenniejszym typem łąk w obszarze są często wzorcowo wykształcone płaty łąk trzęślicowych, reprezentowane głównie przez zespoły *Sanguisorbo-Silaetum* i *Galietum borealis*. We wzajemnej relacji dynamicznej i przestrzennej pozostają z nimi płaty łąk selernicowych, a precyzyjne rozdzielenie tych jednostek syntaksonomicznych jest często lokalnie trudne. Ważnym elementem roślinności doliny rzeki są zbiorowiska terofitów nadrzecznych, stanowiących siedlisko 3270. Pojawianie się płatów tego typu roślinności jest ściśle związane z poziomem wody, głównie w obrębie koryta normalnego rzeki. Do cenniejszych zespołów reprezentujących siedlisko należą tam: *Rumicetum palustris*, *Agrostio-Puicarietum vulgaris*, *Chenopodio-Polygonetum brittingeri* i *Cycero fusc-Limoselletum*.

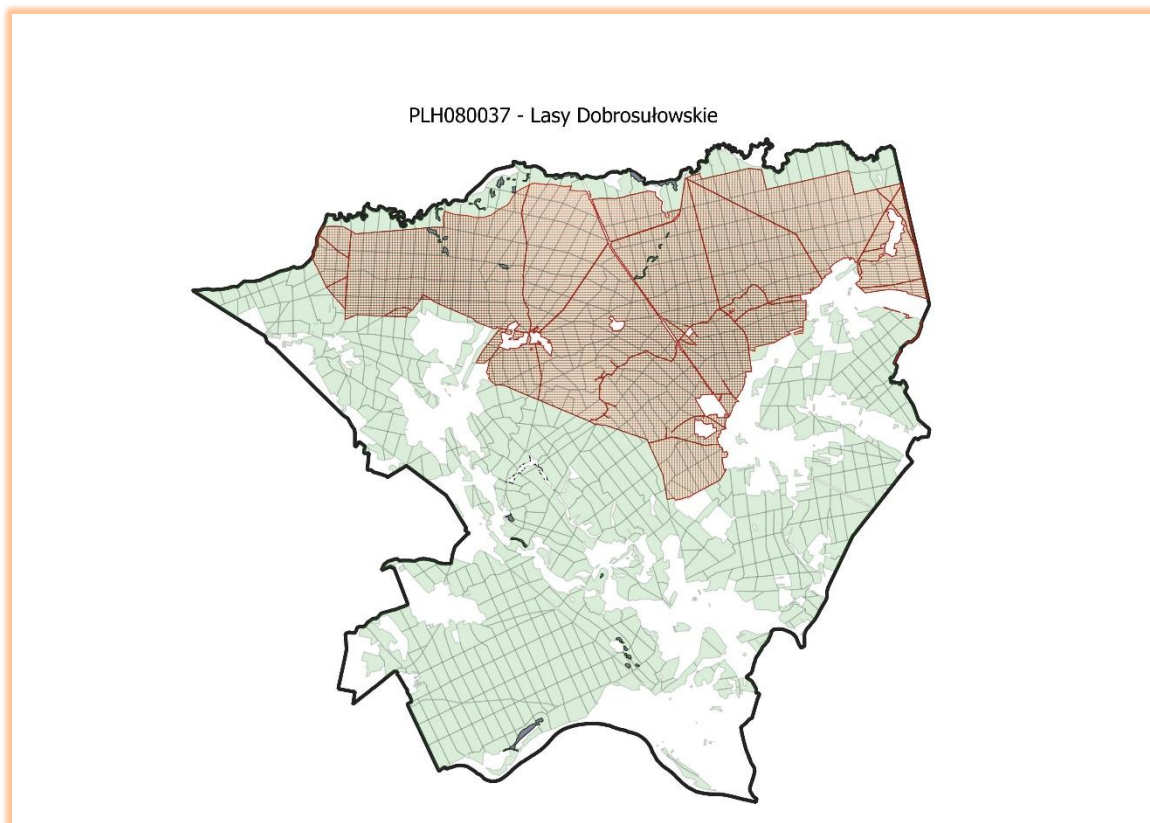
Wielką osobliwością geobotaniczną na omawianym obszarze jest roślinność wodna starorzeczy. Dość częstym gatunkiem jest tam *Salvinia natans*, a najcenniejszym zbiorowiskiem jest niewątpliwie zespół kotewki orzecha wodnego *Trapa natantis*.

Powierzchnia siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w ostoi na gruntach Nadleśnictwa Krosno wynosi 87,85 ha. Są to siedliska o kodach: 3150, 7140, 9170, 91E0, 91F0, 91T0.

Na omawianym obszarze stwierdzono występowanie sześciu gatunków zwierząt wymienionych w SDF z oceną A, B lub C. Są to zwierzęta o kodach: 1060 (czerwończyk nieparek), 1083 (jelonek rogacz), 1088 (kozioróg dębosz), 1061 (modraszek nausithous), 1084 (pachnica dębowa) i 1355 (wydra).

Obszar Krośnieńska Dolina Odry nie posiada aktualnego planu zadań ochronnych (PZO), jest on w przygotowaniu. Projekt Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krośnieńska Dolina Odry PLH080028 został opublikowany w BIP RDOŚ w Gorzowie WLKP. W projekcie PZO nie przewidziano zadań do wykonania przez Nadleśnictwo Krosno.

Lasy Dobrosułowskie PLH080037

Obszar obejmuje reprezentatywny fragment Puszczy Lubuskiej, zwanej inaczej Rzepińską. Puszcza stanowi wielki kompleks leśny obejmujący obszar w widłach trzech rzek: Odry, Warty i Obry. Drzewostany o charakterze monokultur ze zdecydowaną dominacją sosny zwyczajnej, występują głównie na piaszczystych terenach sandrowych.

Drzewostany o charakterze naturalnym występują nielicznie i są to zazwyczaj buczyny, dąbrowy lub łągi. Na omawianym terenie dość licznie występują jeziora. Teren jest słabo zaludniony. Puszcza Rzepińska to jeden z kilku zwartych kompleksów leśnych położonych w zachodniej i północno-zachodniej części Polski.

Obszar ten stanowi ważne ogniwo łączące subpopulację wilka *Canis lupus* w Borach Dolnośląskich i lasach na północnym zachodzie i północnym wschodzie Polski (Atlas Ssaków PAN, Huck i inni. 2001, Czarnomska i inni. 2013) i jest położony w obrębie tzw. korytarza zachodniego, łączącego sieci Natura 2000 zachodniej Polski (Jędrzejewski i inni. 2005).

Omawiany obszar jest ważny ze względu na ochronę populacji wilka oraz trzech gatunków ksylobiontycznych i dendrofilnych chrząszczy: kozioroga dębosza, jelonka rogacza oraz pachnicy dębowej. Mimo iż w granicach obszaru stwierdzono obecność sześciu typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika i Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r., nie spełniają one kryteriów uznania ich za przedmioty ochrony w specjalnym obszarze ochrony siedlisk. Spośród ośmiu gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II wspomnianej wcześniej dyrektywy siedliskowej, pięć z nich uznano za przedmioty ochrony w obszarze:

- 1324 – nocek duży *Myotis myotis*;

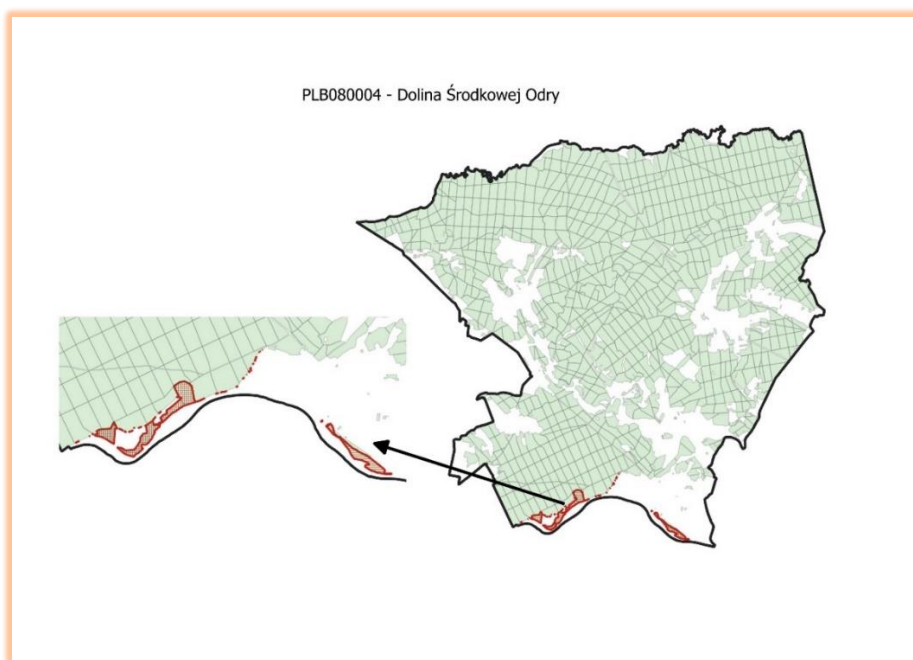
- 1352 – wilk *Canis lupus*;
- 1083 – jelonek rogacz *Lucanus cervus*;
- 1088 – kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*;
- 1084 – pachnica dębowa *Osmoderma eremita*.

Ponadto, mimo iż w SDF nie wskazuje się siedlisk przyrodniczych jako przedmiotu ochrony, na omawianym obszarze stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych o kodach: 4030, 6410, 6510, 9170, 9190, 91E0 na łącznej powierzchni 85,33 ha.

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Lasy Dobrosułowskie posiada aktualny plan zadań ochronnych (PZO), ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 09.10.2013 r. (Dz.U. Woj. Lubuskiego z 2013 r., poz. 2224). Aktualną wersję PZO zawiera zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 11 kwietnia 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dobrosułowskie PLH080037 (Dz.U. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 815).

W PZO zawarto ocenę zagrożeń i presji, które mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony w obszarze, brak jest zadań wskazujących Nadleśnictwo Krosno jako odpowiedzialnego w sposób bezpośredni za ich wykonanie.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Odry PLB080004

Obszar stanowi fragment doliny Odry od Nowej Soli do ujścia Nysy Łużyckiej wraz z rejonem ujścia Obrzycy do Odry. Znaczna część obszaru jest zalewana podczas wysokich stanów wody w Odrze. Zachowane są tutaj liczne starorzecza, występują duże kompleksy wilgotnych łąk, a także zarośla i lasy łęgowe. Wśród tych ostatnich najcenniejsze są fragmenty łęgów jesionowo-wiązowych (np. kompleks k. Krępy) i łęgów wierzbowych. Długość rzeki Odry w granicach obszaru wynosi około 184 km, natomiast jego szerokość waha się od blisko 5 km do

zaledwie kilkuset metrów. W ostoi utrzymują się rozległe powierzchnie terenów otwartych, w części wykorzystywanych jako łąki i pastwiska oraz grunty orne, występujące w mozaice z doskonale zachowanymi lasami łęgowymi, starorzeczami i kanałami.

Omawiany obszar jest ważny dla ochrony lęgowej i przelotnej populacji 14 gatunków ptaków, w tym 8 ujętych w załączniku i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

Ptaki będące przedmiotem ochrony w obszarze specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Odry PLB080004

Lp.	Kod	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ocena ogólna w SDF
1	A229	<i>Alcedo atthis</i>	zimirdek	C
2	A056	<i>Anas clypeata</i>	plaskonos	C
3	A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	krzyżówka	B
4	A055	<i>Anas querquedula</i>	cyranka	C
5	A039	<i>Anser fabalis</i>	gęś zbożowa	C
6	A196	<i>Chlidonias hybrida</i>	rybitwa białowąsa	B
7	A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>	rybitwa białoskrzydła	A
8	A081	<i>Circus aeruginosus</i>	blotniak stawowy	C
9	A122	<i>Crex crex</i>	derkacz	C
10	A038	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy	B
11	A238	<i>Dendrocopos medius</i>	dzięcioł średni	B
12	A073	<i>Milvus migrans</i>	kania czarna	A
13	A074	<i>Milvus milvus</i>	kania ruda	A
14	A072	<i>Pernis apivorus</i>	trzmiełodaj	C

W granicach obszaru na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Krosno stwierdzono obecność tylko jednego przedstawiciela awifauny - żurawia *Grus grus*, który nie jest przedmiotem ochrony w ostoi (ocena "D" w SDF). Wrywkowe obserwacje prowadzone przez służby nadleśnictwa nie potwierdzają występowania pozostałych gatunków, ale ostatecznych wniosków w tym zakresie nie można wyciągać ze względu na brak inwentaryzacji ornitologicznej na omawianym terenie.

Jako zagrożenia dla przedmiotów ochrony w obszarze, autorzy SDF wskazują zaniechanie ekstensywnej gospodarki pasterskiej na łąkach, modyfikacje metod uprawy rolniczej, usuwanie martwych i obumierających drzew, rozwój szlaków żeglugowych.

Dolina Środkowej Odry PLB080004 posiada aktualny plan zadań ochronnych (PZO), ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu dnia 13 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Odry PLB080004 (Dz.U. Woj. Lubuskiego z 14 lipca 2017 r. poz. 1642).

Działania ochronne nałożone w PZO „Doliny Środkowej Odry” na Nadleśnictwo Krosno

Działania ochronne			Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Przedmiot ochrony obszaru	Nr	Opis zadania ochronnego		
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk				
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
A238 Dzięcioł średni (Dendrocopos medius) A073 Kania czarna (Milvus migrans) A074 Kania ruda (Milvus milvus) A072 Trzmielojad (Pernis apivorus)	B1	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów stanowiących siedliska lęgowe gatunków ptaków we wskazanym obszarze wdrażania, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości ich wycinki lub użytkowania rębego w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Nadl.Krosno adres leśny: 14-04-2-07-197-m-00, 14-04-2-07-197-l-00, 14-04-2-07-197-k-00, 14-04-2-08-209-h-00,	Miejscowy nadleśniczy
	B2	W drzewostanach o powierzchni ≥ 1 ha, użytkowanych rębnie, z wyłączeniem bloków upraw pochodnych, pozostawiać drzewostan w formie grup i/lub kęp zajmujących min. 4-5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu, z wyjątkiem dopuszczenia możliwości ich usunięcia (w tym w szczególności użytkowania rębego), w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Drzewostany na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe z wyłączeniem Drzewostanów wskazanych w zadaniu nr B1	Miejscowy nadleśniczy
A229 Zimorodek (Alcedo atthis) A073 Kania czarna (Milvus migrans) A074 Kania ruda (Milvus milvus)	B3	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów przylegających do zbiorników wód stojących w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) od linii brzegowej zbiornika, z dopuszczeniem możliwości ich usunięcia (w tym w szczególności użytkowania rębego), w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej lub ze względu na zapewnienie trwałości lasu lub bezpieczeństwa powszechnego. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Zbiorniki wód stojących zlokalizowane na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe	Miejscowy nadleśniczy
	B4	Pozostawienie bez ingerencji rumoszu drzewnego (tj. powalonych drzew lub ich części) w Zbiornikach wód stojących, z dopuszczeniem możliwości ich usunięcia w ramach wykonywania prac z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Działanie ciągle realizowane w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Zbiorniki wód stojących zlokalizowane na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie PGL Lasy Państwowe	Miejscowy nadleśniczy

Pomniki przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Krosno zlokalizowano 35 pomników przyrody. Są to wyłącznie pomniki przyrody ożywionej, które stanowią 24 pojedyncze i grupę 11 okazałych drzew. Reprezentowane są tutaj gatunki: dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, sosna zwyczajna, buk zwyczajny, jesion wyniosły, wiąz polny, wiąz górski i lipa drobnolistna.

Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Krosno

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Opis obiektu					
		oddz. poddz.	gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wysokość (m)	stan zdrowotny	uwagi
Obręb Budachów									
1	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXVIII/150/2006 z dnia 27.02.2006 r.	5a	Bytnica Kępiny	dąb szypułkowy	238	456	23	2	
2	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXVIII/150/2006 z dnia 27.02.2006 r.	5a	Bytnica Kępiny	lipa drobnolistna	238	493	23	2	
3	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXVIII/150/2006 z dnia 27.02.2006 r.	74g	Bytnica Kępiny	sosna zwyczajna	128	310	18	5	
4	Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej Decyzja NR RLS-XI-7141/74/76	134f	Bytnica Kępiny	dąb szypułkowy	418	695	18	5	
5	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXVIII/150/2006 z dnia 27.02.2006 r.	191d	Bytnica Budachów	dąb szypułkowy	318	590	25	2	
6	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXVIII/150/2006 z dnia 27.02.2006 r.	191l	Bytnica Budachów	dąb szypułkowy	318	530	24	1	
7	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXVIII/150/2006 z dnia 27.02.2006 r.	194f	Bytnica Budachów	wiąz górski	218	381	25	1	
8	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXV/133/2005 z dnia 30.11.2005 r.	194h	Bytnica Budachów	zgrupowanie 11 drzew dębu szypułkowego				1/2/3/4	
9	Uchwała Rady Gminy Bytnica Nr.XXVIII/150/2006 z dnia 27.02.2006 r.	195a	Bytnica Budachów	dąb szypułkowy	518	700	28	1	
10	Uchwała Rady Gminy Krosno Odrzańskie Nr.XXXIX/259/06 z dnia 29.03.2006 r.	295m	Krosno Odrz. Budachów	dąb bezszypułkowy	218	409	27	2	
11		295m		dąb bezszypułkowy	218	320	27	2	
12		295m		dąb bezszypułkowy	218	351	27	2	
13		295m		dąb bezszypułkowy	218	353	27	2	
Obręb Krosno									
14	Uchwała Rady Gminy Maszewo Nr.XXVIII/154/06 z dnia 1.03.2006 r.	100f	Maszewo Skórzyn	dąb szypułkowy	268	455	26	2	
15		100f		dąb szypułkowy	268	433	28	1	
16		100f		wiąz polny	218	248	26	1	
17		100f		wiąz polny	268	358	30	5	
18		100f		jesion wyniosły	218	315	28	1	

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Opis obiektu					
		oddz. poddz.	gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wysokość (m)	stan zdrowotny	uwagi
19		100f		buk zwyczajny	268	446	26	2	
20		100f		buk zwyczajny	218	345	26	2	
21	Uchwała Rady Gminy Krosno Odrzańskie Nr.XXXIX/259/06 z dnia 29.03.2006 r.	120x	Krosno Odrz. Skórzyn	dąb szypułkowy	268	420	26	2	
22		169j	Krosno Odrz. Osiecznica	sosna zwyczajna	138	213	21	4	
23		202a		dąb szypułkowy	268	490	25	1	
24		202a		dąb szypułkowy	268	493	30	1	Zweryfikować w terenie położenie
Obręb Rzeczycza									
25	Uchwała Rady Gminy Maszewo Nr.XXVIII/154/06 z 1 marca 2006 r.	129p	Maszewo Siedlisko	sosna zwyczajna	108	176	20	2	

W trakcie przygotowywania zestawień na Naradę Wstępną zauważono rozbieżności pomiędzy danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska a bazą Nadleśnictwa Krosno w zakresie pomników przyrody. Nadleśnictwo po wyjaśnieniu rozbieżności zgłosi zmiany do GDOŚ za pomocą dedykowanego temu formularza w geoserwisie GDOŚ.

Użytki ekologiczne

a) Istniejące użytki ekologiczne

Na obszarze Nadleśnictwa Krosno ustanowiono 13 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 87,52 ha.

Wykaz użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Krosno

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Pow. (ha)	Nazwa obiektu	Rodzaj powierzchni
		oddz. poddz.	<u>gmina</u> leśnictwo			
Obręb Budachów						
1	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz.Urz. Woj. Lub. Nr 44 z 19 kwietnia 2002 r.)	6a	<u>Bytnica</u> Kępiny	5,83	Ratnowskie Bagno	E-N
		27g		0,39		E-N
		h		2,14		E-PS
		i		0,86		E-N
		m		1,23		E-N
		z		0,32		E-PS
		28a		<u>2,49</u>		E-N
				13,26		

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Pow. (ha)	Nazwa obiektu	Rodzaj powierzchni
		oddz. poddz.	<u>gmina</u> leśnictwo			
2		52l 78f 79h 103a b	<u>Bytnica</u> Kępiny	0,48 0,62 2,03 2,40 <u>1,40</u> 6,93	Żurawie Bagno	E-N E-N E-N E-N E-LS
Razem obręb Budachów				20,19		
Obręb Krosno						
3	Uchwała Rady Gminy w Maszewie Nr XXI/99/09 z dnia 11 marca 2009 r.	6g 7a 13a b c	<u>Maszewo</u> Skórzyn	1,09 2,01 2,00 0,53 <u>0,38</u> 6,01	Uroczysko Radomicko	E-N BAGNO BAGNO BAGNO BAGNO
4	Uchwała Nr XXI/167/16 Rady Miejskiej w Krośnie Odrzańskim z dnia 25 maja 2016 r.	101c	<u>Krosno Odrz</u> Skórzyn	0,73	Ostoja Skórzyn	BAGNO
5	Uchwała Rady Miejskiej w Krośnie Odrzańskim Nr XLIII/285/06 z dnia 24 sierpnia 2006 r.	146h 167b h j 168d n	<u>Krosno Odrz</u> Osiecznica	1,53 0,96 1,00 0,65 0,59 <u>1,63</u> 6,36	Bagna Jeziora Moczydło	E-N E-N E-N E-N E-N E-N
6	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz.Urz. Woj. Lub. Nr 44 z 19 kwietnia 2002 r.)	195j 196c 197g 198j	<u>Krosno Odrz</u> Osiecznica Dębogóra	2,53 9,35 3,72 <u>0,70</u> 16,30	Zalew	E-N E-N E-N E-N
Razem obręb Krosno				29,40		
Obręb Rzeczyca						
7	Uchwała Rady Miejskiej w Torzymiu Nr XXIV/167/09 z dnia 11 marca 2009 r.	3b c h 4a 5a 6a b c d f g h	<u>Torzym</u> Siedlisko	0,66 0,53 1,70 1,85 6,65 1,82 0,18 0,17 0,03 0,05 1,50 <u>0,10</u> 15,24	Uroczyska Rzeki Pliszki	E-LZ E-N E-LZ E-LZ E-LZ E-LZ E-N E-LZ E-N E-N E-LZ E-N
8	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz.Urz. Woj. Lub. Nr 44 z 19 kwietnia 2002 r.)	6x 7f g j 8b c 18d	<u>Torzym</u> Siedlisko	0,56 0,23 0,35 1,59 1,61 0,95 <u>1,93</u> 7,22	Wielkie i Małe Gądkowskie Bagna	E-N E-N E-N E-N E-LS E-LS E-LS

Lp.	Podstawa prawna	Położenie		Pow. (ha)	Nazwa obiektu	Rodzaj powierzchni
		oddz. poddz.	<u>gmina</u> leśnictwo			
9		19i 31b	<u>Torzyn</u> Siedlisko	0,84 <u>0,44</u> 1,28	Orle Bagno	E-LS E-LS
10	Uchwała Rady Gminy w Maszewie Nr IV/17/07 z dnia 29 marca 2007 r.	33f	<u>Maszewo</u> Rzeczyca	3,31	Stawy nad Pliszką	E-N
11	Uchwała nr IV/18/07 Rady Gminy Maszewo z dnia 29 marca 2007 r.	55c 56d 56f	<u>Maszewo</u> Rzeczyca	1,16 3,84 <u>0,74</u> 5,74	Leśna Ostoja	Bagno E-N E-N
12	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz.Urz. Woj. Lub. Nr 44 z 19 kwietnia 2002 r.)	75b	<u>Maszewo</u> Siedlisko	2,56	Duże Trzciny	E-N
13		55h	<u>Maszewo</u> Rzeczyca	2,58	Małe Trzciny	E-N
Razem obręb Rzeczyca				37,93		

b) Projektowane użytki ekologiczne

Lp.	Położenie		Pow. (ha)	Proponowana nazwa	Opis obiektu, walory przyrodnicze	Kategoria gruntu
	oddz.	<u>gmina</u>				
	poddz.	leśnictwo				
1	10f	<u>Łagów</u> Dobrosułów	2,95	Kijewo	Cenne ekosystemy wodno-błotne obejmujące swym zasięgiem torfowiska, mszary oraz siedliska łąkowe, położone w nieckach pozbawionych stałych dopływów.	SUKCESJA
2	96h	<u>Maszewo</u> Dębogóra	1,7	Bagna Jeziora Granicznego		BAGNO
3	199b, d	<u>Maszewo</u> Dębogóra	1,82 <u>0,3</u>	Piekiełko		BAGNO
			2,12			URZ. WOD
4	114h	<u>Maszewo</u> Rzeczyca	1,58	Juncus		BAGNO
5	221h, 236d, b, c, 213l, n, i, j, m, 241h, 242n, o, p, h, j, k, b, r, 243i, 253n, m, 252b, h, 241a, f, g, b, 255a,	<u>Maszewo</u> Radomicko	93,79	Stawy przy Jeziorze Trzebisz	Duży obszar nieużytkowanych stawów, położony w centralnej części leśnictwa Radomicko	Ls
						Wsr
						RVI
						PSVI
Ogółem Nadleśnictwo Krosno			104,26			Lz

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania

W Nadleśnictwie Krosno znajdują się 4 strefy ochronne bielika.

Lp.	Nazwa	Leśnictwo	Pow. (ha) całoroczna	Pow. (ha) okresowa	Akt prawny
1	bielik	Pliszka	3,10	44,79	decyzja RDOŚ z dnia 15.04.2021 WPN- I.6442.14.2021.JK
2	bielik	Skórzyn	5,81	42,98	decyzja RDOŚ z dnia 20.11.2020 r. WPN-I.6442.49.2020.JK
3	bielik	Skórzyn	9,25	36.80	decyzja RDOŚ z dnia 15.04.2021 r. WPN- I.6442.13.2021.JK
4	bielik	Radomicko	3,15	59.89	decyzja RDOŚ z dnia 15.04.2021 r. WPN- I.6442.11.2021.JK

Szczegółowe dane dotyczące lokalizacji stref nie będą prezentowane publicznie na kolejnych etapach procedury sporządzania projektu PUL. Dane te zostaną przekazane bezpośrednio wykonawcy projektu PUL.

Stanowiska ochrony roślin, zwierząt i grzybów

W Nadleśnictwie Krosno inwentaryzacja występowania roślin chronionych przeprowadzana jest corocznie. Dotychczas stwierdzono występowanie:

a) Flora

Lp.	Nazwa polska gatunku	Nazwa łacińska gatunku	Status ochrony	Ogólna liczba stanowisk	Lokalizacja
1	bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	OC	11	obr. Krosno: 145c obr. Rzeczyca: 6x, 17f,h,k,l,m, 18d,h, 30a, 267f
2	bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>	OC	3	obr. Budachów: 238b,c obr. Rzeczyca: 206a i in.
3	blotniszek wełnisty	<i>Helodium blandowii</i>	OS	2	obr. Rzeczyca: 5a, 6a
4	bobrek trójlistkowy	<i>Menyanthes trifoliata</i>	OC	1	obr. Rzeczyca: 4a
5	cebulica dwulistna	<i>Scilla bifolia</i>	OC	2	obr. Budachów: 5f,k
6	cis pospolity	<i>Taxus baccata</i>	OC	6	obr. Krosno: 100f obr. Rzeczyca: 187g,h,i, 195h, 200a
7	długosz królewski	<i>Osmunda regalis</i>	OS	5	obr. Rzeczyca: nie upubl.
8	dzwoniecznik wonny	<i>Adenophora liliifolia</i>	OS	2	obr. Budachów: nie upubl.
9	fiołek torfowy	<i>Viola epipsila</i>	OS	1	obr. Krosno: 144h
10	grąziel drobny	<i>Nuphar pumila</i>	OS	6	obr. Rzeczyca: 6j,k, 35a, 36a, 39a, 40a
11	kocanki piaskowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	OC	1	obr. Budachów: 162t
12	kotewka orzech wodny	<i>Trapa natans</i>	OS	1	obr. Budachów: 7l

Lp.	Nazwa polska gatunku	Nazwa łacińska gatunku	Status ochrony	Ogólna liczba stanowisk	Lokalizacja
13	kruszczyk błotny	<i>Epipactis palustris</i>	OS	2	obr. Rzeczyca: nie upubl.
14	kukułka (storczyk) krwista	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	OC	1	obr. Budachów: nie upubl.
15	kukułka szerokolistna	<i>Dactylorhiza majalis</i>	OC	3	obr. Budachów: nie upubl. obr. Rzeczyca: nie upubl.
16	lipiennik loesela	<i>Liparis loeselii</i>	OS	1	obr. Budachów: nie upubl.
17	listera jajowata	<i>Listera ovata</i>	OC	1	obr. Budachów: 5a
18	orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>	OC	7	obr. Budachów: 2f, 5f,h,k obr. Rzeczyca: 6x, 7a,b
19	pełnik europejski	<i>Trollius europaeus</i>	OS	1	obr. Budachów: 126h
20	pierwiosnek wyniosły	<i>Primula elatior</i>	OC	1	obr. Krosno: 96Aj
21	pióropusznik strusi	<i>Matteucia struthiopteris</i>	OC	1	obr. Krosno: 49g
22	pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	OC	3	obr. Budachów: 19i, 24b obr. Krosno: 184a
23	salwinia pływająca	<i>Salvinia natans</i>	OS	1	obr. Krosno: 197g
24	śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>	OC	4	obr. Budachów: 314i obr. Krosno: 143g, 205d, 208bx
25	widlicz (widłak) spłaszczony	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	OC	1	obr. Rzeczyca: 44h
26	widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	OC	13	obr. Budachów: 3r, 163h,j, 202i obr. Krosno: 200f obr. Rzeczyca: 3i, 9f, 49a, 128f, 131g, 172d,f,h
27	widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	OC	10	obr. Budachów: 7c, 13k, 70d obr. Krosno: 200i obr. Rzeczyca: 2a,c, 3f, 44h, 106l,s
28	zawilec wielkokwiatowy	<i>Anemone sylvestris</i>	OC	8	obr. Budachów: 7c, 9a, 170c, 273n, 300n, 304d, 305d obr. Krosno: 157g

b) Fauna (bezkręgowce)

Lp.	Nazwa polska gatunku	Nazwa łacińska gatunku	Status ochrony	Ogólna liczba stanowisk	Lokalizacja
1	biegacz skórzasty	<i>Carabus coriaceus</i>	OC	2	obr. Rzeczyca: 160i, 187c
2	czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	OS	2	obr. Krosno: 194j, 199c
3	jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>	OC	18	obr. Budachów: 3d, 5a, 17k,l, 58d, 59i, 60a, 156b, 171f, 178a, 184f, 185h, 191d obr. Krosno: 165a, 194j, 195l, 197h obr. Rzeczyca: 127h
4	kozioróg dębosz	<i>Cerambyx cerdo</i>	OS	6	obr. Budachów: 59i obr. Krosno: 194k, 195l, 196f, 197j,k
5	modraszek nausitous	<i>Maculinea nausitous</i>	OS	1	obr. Krosno: 199c

Lp.	Nazwa polska gatunku	Nazwa łacińska gatunku	Status ochrony	Ogólna liczba stanowisk	Lokalizacja
6	mrówka ćmawa	<i>Formica polyctena</i>	OC	17	obr. Budachów: 47c,d, 48a,c,d,f, 278a, 298h, 321d,n,p obr. Rzeczyca: 20j, 43f, 51f, 74h, 75a, 102j i in.
7	mrówka rudnica	<i>Formica rufa</i>	OC	31	obr. Budachów: 3n,t, 16a,j, 18o, 19f, 20b, 23b, 39c, 45d, 107a, 125a, 128h, 133d,h, 134c,i, 230a, 231d obr. Krosno: 205d obr. Rzeczyca: 42c, 43b, 55a,b,g, 101d, 126h, 128o, 130h, 160a,b i in.
8	pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	OS	9	obr. Budachów: 17k,l, 20c, 135f, 137d obr. Krosno: 194j obr. Rzeczyca: 75h, 77i, 108c
9	poczwarówka jajowata	<i>Vertigo moulisiana</i>	OS	1	obr. Rzeczyca: 6c
10	poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>	OS	3	obr. Budachów: 1a obr. Rzeczyca: 6b,c

c) Fauna (ryby i kręglouste)

Większe cieki przepływające przez obszar nadleśnictwa są miejscem bytowania cennych gatunków ryb i minogów. Na podstawie analizy dokumentacji przyrodniczej dotyczącej obszarów Natura 2000 oraz programu ochrony przyrody z poprzedniego okresu gospodarczego, utworzono listę cennych przedstawicieli ichtiofauny. Na uwagę zasługuje fakt, iż jeden z gatunków obecnych w poniższej tabeli (boleń) jest chroniony prawem międzynarodowym, a nie widnieje na liście gatunków chronionych w Polsce.

d) Fauna (płazy i gady)

Spośród dziewiętnastu aktualnie żyjących w Polsce gatunków z gromady płazów *Amphibia*, na obszarze działania Nadleśnictwa Krosno stwierdzono występowanie trzynastu.

Udało się zlokalizować na gruntach w zarządzie nadleśnictwa jedno stanowisko kumaka nizinnego (obr. Rzeczyca: oddz. 33f) i jedno stanowisko traszki grzebieniastej (obr. Rzeczyca: oddz. 33a).

Spośród gadów na uwagę zasługuje odnotowanie dwóch stanowisk gniewosza plamistego (obr. Rzeczyca: oddz. 127h, 187i). Obecność gniewosza potwierdzono w sąsiedztwie terenów osiedlowych, na małej powierzchni i dlatego nie ma możliwości stworzenia stref ochrony dla tego gatunku. Natomiast należy podjąć następujące działania aktywnej ochrony w celu odsunięcia populacji od zabudowy: budowa schronisk dla węży z kamieni i pniaków w oddaleniu od domów oraz utrzymywanie otwartych przestrzeni poprzez usuwanie samosiewów i tworzenie nowych terenów otwartych.

W odniesieniu do żółwia błotnego, informacje o jego obecności pojawiają się sporadycznie. Obserwacje pojedynczych osobników zgłaszano z okolic Skórzyna i nieodległych stawów rybnych. W roku 2009 były nawet stwierdzone lęgi na terenie półwyspu wśród stawów, na północ od wydzielenia 83f w leśnictwie Skórzyn. W dniu 11 maja zidentyfikowano złożę jaj na drodze żużlowej, natomiast 13 maja była obserwowana w tym miejscu samica.

Zalecane jest stworzenie zastępczych łęgówisk dla żółwi poprzez kształtowanie struktury drzewostanu (rozrzedzenie) w południowych fragmentach oddziałów 69 i 82, graniczących bezpośrednio ze stawami. W przypadku pojawiających się luk na brzegu stawu należy pozostawić je bez dolesiania oraz usuwać pojawiające się samosiewy.

W SDF dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Diabelski Staw koło Radomicka PLH080056 również zawarto informację o historycznym występowaniu tego gatunku w granicach ostoi. Gatunek ten wymaga ochrony strefowej i w przypadku potwierdzenia jego występowania konieczne będzie wyznaczenie strefy ochronnej. Niestety od wielu lat nie było obserwacji potwierdzających obecność tego gatunku.

e) Zabezpieczenie przeciwpożarowe w lasach

Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie opracowany zgodnie z obowiązującą IUL z 2023 r., Instrukcją Ochrony przeciwpożarowej lasu wprowadzoną Zarządzeniem nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 23.12.2019 r., Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Szczegóły odnośnie procedury sporządzania i zatwierdzania części PUL dotyczącej ochrony przeciwpożarowej zawarte są w „Ramowych wytycznych w zakresie procedur tworzenia i uzgadniania projektu PUL w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej” z września 2014 r.

Nadleśnictwo Krosno zakwalifikowane jest do I kategorii zagrożenia pożarowego lasu.

Zestaw środków technicznych, związanych z ochroną przeciw pożarową tworzą:

- drogi dojazdowe i dojazdy pożarowe (135,39 km),
- punkt alarmowo – dyspozycyjny (PAD) ulokowany w siedzibie nadleśnictwa,
- dostrzegalnie p.poż. (2 szt.),
- miejsce startów i lądowań statków powietrznych Dobrosułów,
- baza sprzętu przeciw pożarowego zlokalizowana w siedzibie nadleśnictwa,
- punkty czerpania wody (31 szt.),
- hydranty,
- sieć pasów przeciw pożarowych (30,86 km),
- pasy biologiczne.

Nadleśnictwo Krosno planuje wybudowanie dwóch studni głębinowych w leśnictwie Kępiny i Dobrosułów. Czynione kroki inwestycyjne mają na celu wypełnienie wymogów instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu, tj. zapewnienie ciągłej dostępności do wody oraz zapewnienie odpowiedniego zasobu wody do celów gaśniczych.

Do patrolowania i lokalizacji zgłoszonych pożarów lasu nadleśnictwo na wyposażeniu posiada samochód patrolowo – gaśniczy marki FORD RANGER, którego wykorzystanie pozwala na uzyskanie średniego czasu dojazdu do zdarzenia w granicach 20 minut od jego zgłoszenia.

System dyżurów p.poż. uruchamiany jest co rocznie w okresie od ok. 15 marca do 15 października. Dyżury p.poż prowadzone są obsadzie 5 osobowej – dyżurna PAD, pełnomocnik i kierowca oraz obserwatorzy na dostrzegalniach p.poż. W uzupełnieniu obsady dyżuru PAD i dostrzegalni, służba terenowa (2 osoby na dyżur) pełni dyżur domowy.

f) Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanych przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.

W celu określenia stanu sanitarnego lasu ustalono, iż zostaną zinwentaryzowane i opisane w pPUL wszystkie zaistniałe i stwierdzone w taksowanych drzewostanach uszkodzenia, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami: ochrony lasu i urządzania lasu. Wszystkie dane zarejestrowane w trakcie prac taksacyjnych, jak również uzyskane z nadleśnictwa, w tym ogniska gradacyjne będą ujęte na mapie przeglądowej ochrony lasu w skali 1:25 000. Do opracowania włączone zostaną przyjęte przez nadleśnictwo założenia dotyczące zasad gospodarowania w wyznaczonych pierwotnych ogniskach gradacyjnych i ich otulinach (m.in. proponowane rębnie, wprowadzanie podszytów, odmienne od przyjętych składy gatunkowe upraw, itd.) Reguluje to Decyzja nr 10/2022 nadleśniczego Nadleśnictwa Krosno z dnia 20.04.2022 r. w sprawie uznania niektórych drzewostanów za pierwotne ogniska gradacyjne, na podstawie wieloletnich obserwacji i rejestracji miejsc, w których najczęściej dochodziło do masowego pojawu foliofagów.

Stałe pędraczyska

W Nadleśnictwie Krosno nie występują stałe pędraczyska.

Pierwotne ogniska gradacyjne

W Nadleśnictwie Krosno zostały wyznaczone i uznane (Decyzja nr 18 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 03.03.2022 r.) drzewostany, jako pierwotne ogniska gradacyjne na obszarze 2 807,72 ha.:

Nadleśnictwo	Obręb	Oddziały	Powierzchnia
Krosno	Budachów	21-24, 45-48, 70-74, 95-96, 116, 25-26, 49-51, 75-78, 97-101, 117-122	1009,67 ha
	Krosno	106-117, 137-141, 160-162, oddz. 130-136, 151-159	974,26 ha
	Rzeczyca	1-5, 6-16, 22-28, 45-52	823,79 ha
	RAZEM		2807,72 ha

Nadleśnictwo we współpracy z RDLP i ZOL w Łopuchówku wskaże wykonawcy prac obszary występowania uporczywych szkód powodowanych przez szkodniki pierwotne (nie do końca zbieżne z POG), co posłuży do zwizualizowania i omówienia tych obszarów, odpowiednio - na mapach ochrony lasu i w opisanu ogólnym.

Obszary wzmożonego występowania kornika ostrozębnego

Z uwagi na rozproszony charakter występowania kornika ostrozębnego i szkód, obszary leśne Nadleśnictwa Krosno nie zostały ujęte w decyzji nr 70 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 02.09.2021 r. w sprawie ustanowienia Obszarów Wzmożonego Występowania Kornika Ostrozębnego. W ramach prac urzędniowych zostaną zinwentaryzowane i osobno wyszczególnione uszkodzenia spowodowane przez tego szkodnika.

Obszary wzmożonego występowania szkód od zwierzyny łownej

Na terenie Nadleśnictwa Krosno nie odnotowuje się szkód istotnych dla gospodarki leśnej. Stan populacji zwierzyny łownej jest monitorowany i nie oddziałuje negatywnie na wzrost i rozwój upraw i drzewostanów.

Obszary wzmożonego występowania szkód od jemioli

Rejestrowane występowania w Nadleśnictwie Krosno jemioli na gatunkach iglastych rozpoczęto w 2019 r.

Wykaz powierzchni z jemiolą

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	Ogółem
Powierzchnia występowania (ha)	215,85	5,66	2,14	0	3,44	227,09
Powierzchnia zabiegów ochronnych (ha)	215,85	5,66	2,14	0	3,44	227,09

Uszkodzenia w drzewostanach w stopniu słabym zarejestrowano w 77 wydzieleniach o łącznej powierzchni 227,09 ha. W oparciu o przekazane przez nadleśnictwo dane wyjściowe, wykonawca dokona szczegółowej inwentaryzacji występowania jemioli i wyznaczy obszary zagrożone przez jemiolę.

Obszary wzmożonego występowania bobra europejskiego

Na terenie Nadleśnictwa Krosno występują sporadyczne szkody w drzewostanach powodowane przez bobra europejskiego. W zaewidencjonowanych przez taksatorów miejscach szkód należy planować wskazówki gospodarcze z ograniczeniem wprowadzania gatunków liściastych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników lub cieków wodnych. Nie jest wymagane w ramach taksacji osobne rejestrowanie szkód spowodowanych przez bobry.

Inne uwagi

Na terenie Nadleśnictwa Krosno obserwuje się zjawisko zamierania jesionów, porażania drzewostanów sosnowych na żyznych siedliskach przez grzyba (*Diplodia pinea*) oraz zamierania starszych drzewostanów lub domieszek świerkowych w wyniku żerów kornika drukarza. Zjawiska te nie mają charakteru masowego, a znaczenie kornika drukarza zmalało ze względu na

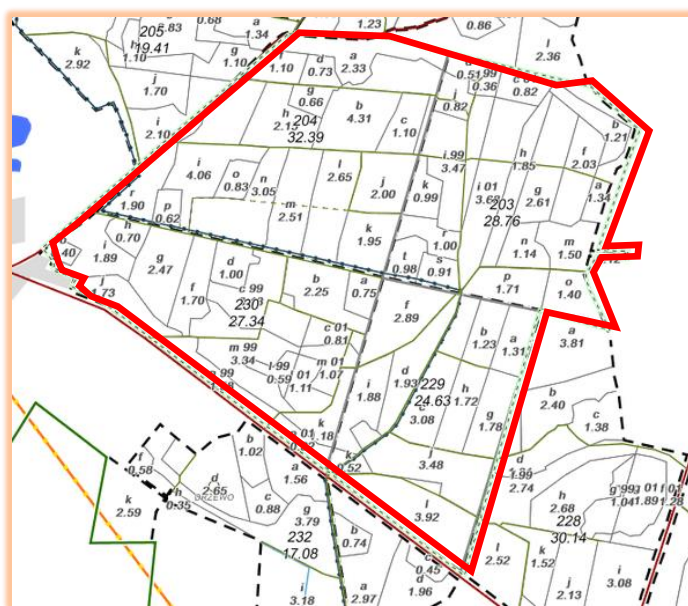
skurczenie się arealu starszych drzewostanów i domieszek świerkowych. Niemniej jednak wykonawca PUL dokona szczegółowej inwentaryzacji występowania kornika drukarza i wyznaczy (o ile wystąpią) obszary zagrożone przez tego owada.

g) Inne zagadnienia

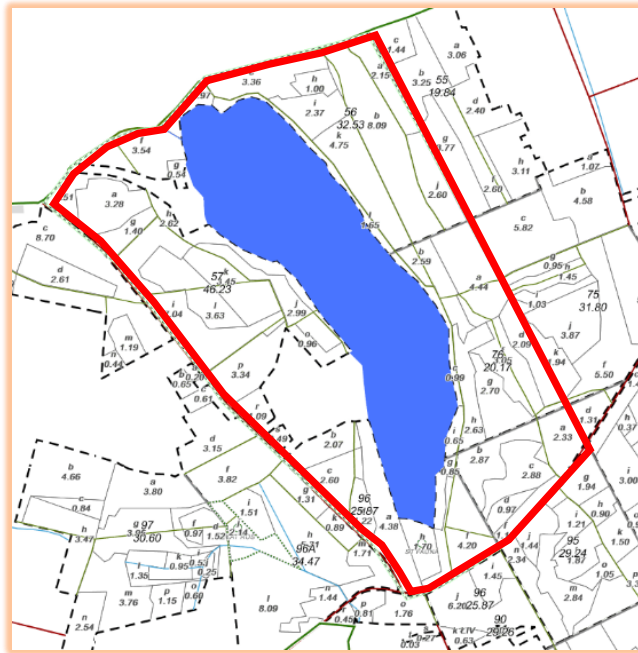
Obszary o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego.

Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności skutkująca utworzeniem gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego:

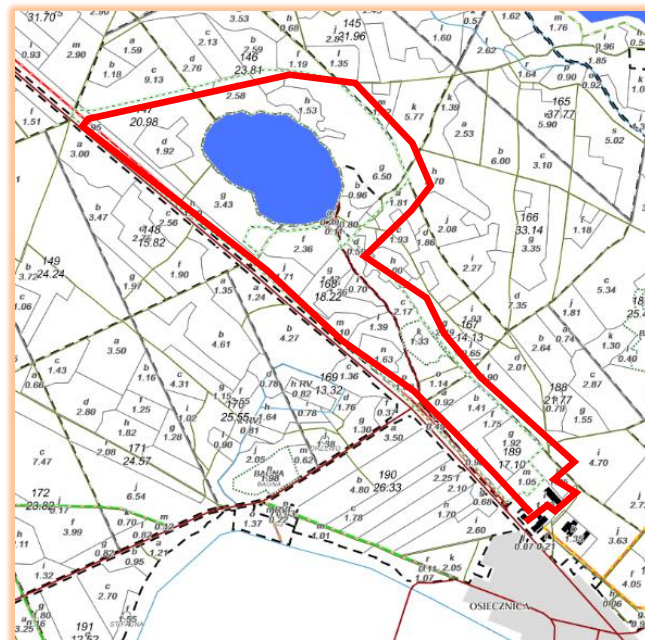
- oddziały 204, 205, 229, 230 w obrębie Rzeczyca leśnictwie Radomicko wskazane przez Zarząd Rejonowego Koła Pszczelarzy w Gęstowicach pismem z dnia 08 stycznia 2024 r.

- oddz. 56, 57, 76, 95 a, b, c, d, f; 96 a, b, c, d, f, g, h Obręb Krosno, Leśnictwo Dębogóra z uwagi na użytkowanie rekreacyjne terenów leśnych przyległych do jeziora Graniczne.

- oddz. 146 g, h, i; 147 c, d, f, g, h; 167 b, f; 168 (cały), 189 a, b, c, d, f, g, m Obręb Krosno leśnictwo Osiecznica z uwagi na użytkowanie rekreacyjne terenów leśnych przyległych do jeziora Moczydło.

Nie przewiduje się podziału lasów na strefy oddziaływania intensywnego i zrównoważonego.

Należy zaznaczyć, iż granice powyższych obszarów mogą ulec zmianie ze względu na prace i ustalenia prowadzone w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy. Wykonawca przyjmie do projektu zapisy wypracowanych i zaakceptowanych rozwiązań. Nadleśnictwo zobowiązane jest do bieżącego przekazywania Wykonawcy protokołów ze spotkań i dokonanych uzgodnień z Zespołem Lokalnej Współpracy, w toku prac urzędniowych.

2. Wystąpienie Kierownika ZOL zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiółę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz z oceną stabilności drzewostanów nadleśnictwa

W dniu 27 marca 2025 roku Pan Dr inż. Radosław Cieślak, Główny Specjalista SL z Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku, działając z upoważnienia Kierownika ZOL przedstawił swoje wystąpienie w oparciu o § 8 Instrukcji Urządzania Lasu. Uczestnikom narady przybliżono najistotniejsze zagrożenia dla drzewostanów nadleśnictwa jakie pojawiają się w wyniku działania czynników biotycznych i abiotycznych. Wystąpienie przedstawione w formie prezentacji zawierało szczegółowe dane i wykresy obrazujące rozmiar szkód oraz podjętych zabiegów ochronnych. Na podstawie obserwacji i oceny zaewidencjonowanych uszkodzeń z okresu ostatnich 8 lat należy uznać, że to szkodniki pierwotne sosny stanowią największe zagrożenie dla stabilności drzewostanów Nadleśnictwa Krosno. Chcąc przeciwdziałać narastającym zagrożeniom, w latach: 2017-2018 oraz 2022 - 2024 wykonano agrolotnicze zabiegi wielkoobszarowego ograniczania liczebności owadów w związku z zagrożeniem od szkodników pierwotnych sosny (barczatka sosnowka, brudnica mniszka). W wyniku nasilającego się zjawiska suszy i osłabienia drzew stwierdza się również szkody od szkodników wtórnych, takich jak: przypłaszczek granatek, kornik ostrozębny, kornik drukarz czy kornik modrzewiowiec. Wykazano, że w latach 2017-2024 pozyskano łącznie ponad 30 tys m³ posuszu oraz prawie 40 tys m³ złomów i wywrotów, przy czym najistotniejsze szkody od wiatru o charakterze powierzchniowym wystąpiły w latach 2017, 2018 i 2022. Na terenie Nadleśnictwa Krosno nie obserwuje się za to wzmożonego występowania szkodników owadzych na gatunkach liściastych jak i szkód ze strony patogenów grzybowych. Nie stanowią one istotnego zagrożenia dla kondycji zdrowotnej i stabilności drzewostanów. Niemniej zwrócono uwagę na coraz powszechniejsze występowanie i rozwój półpasożyta – jemiółę rozpierzchłej, która w ostatnich latach wywołuje

szkody w postaci osłabienia i zamierania drzew. Uszkodzenia ze strony zwierzyny płowej nie wpływają istotnie na stan zdrowotny drzewostanów, od 2017 do 2022 roku obserwuje się stopniowy spadek a od 2022 roku stopniowy wzrost ich występowania. Szkody od bobra pojawiają się systematycznie, jednak utrzymują się na niskim poziomie i nie wpływają na stabilność drzewostanów.

W ocenie Zespołu Ochrony Lasu w Łopuchówku, stan zdrowotny drzewostanów na terenie Nadleśnictwa Krosno można uznać za dobry, jednak część z nich może wykazywać cechy obniżonej stabilności. Szczegółowy wykaz drzewostanów do objęcia szczególną uwagą podczas taksacji został przekazany Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

3. Wystąpienie Wykonawcy obejmujące założenia do projektu planu urządzenia lasu, z wykorzystaniem ustaleń z Narady Wstępnej

- a) Przedstawienie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz propozycji ich uzupełnieni.*

Gleboznawstwo

Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną wprowadzone do opisu taksacyjnego w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe (warstwy LMN) przedłożone przez nadleśnictwo. Operat siedliskowy wykonany został przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Poznaniu (stan na 01.01.2005 r.).

Równoległe z wykonaniem projektu PUL VI rewizji nie będzie zlecane opracowanie operatu siedliskowego i fitosocjologicznego dla nadleśnictwa. Zgodnie z wieloletnim harmonogramem prac siedliskowych w RDLP w Zielonej Górze prace te - wraz z pracami fitosocjologicznymi zostaną zlecone w roku 2033.

Problem braku opracowań siedliskowych na gruntach leśnych przejętych po 01.01.2005 r. dotyczy niewielkiej puli gruntów i są to w większości działki o małych powierzchniach. Typy siedliskowe dla tych gruntów zostaną określone podczas standardowej taksacji lasów, z uwzględnieniem warunków geologicznych oraz elementów diagnostycznych drzewostanu i runa.

W przypadku gruntów rolnych przeznaczanych do zalesienia w trakcie obowiązywania PUL, opracowanie glebowe należy zlecać Pracowni Gleboznawstwa i Fitopatologii przy Nadleśnictwie Zielona Góra.

Fitosocjologia

Nadleśnictwo Krosno nie posiada opracowania fitosocjologicznego. Ze względu na potrzebę posiadania szczegółowej wiedzy przyrodniczej o administrowanym terenie istnieje potrzeba wykonania ww. opracowania dla całego nadleśnictwa wraz z opracowaniem map zbiorowisk roślinnych (ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk Natura 2000). Zgodnie z wieloletnim harmonogramem prac siedliskowych prace te zostaną zlecone w roku 2033.

Siedliska przyrodnicze

Aktualny stan wiedzy na temat siedlisk przyrodniczych zawiera obowiązujący PUL. W przypadku zaewidencjonowania w trakcie taksacji nowych lokalizacji siedlisk przyrodniczych wykonawca zaktualizuje powyższe dane oraz przeprowadzi korektę błędów grubych. Zostaną również zaktualizowane siedliska przyrodnicze w oparciu o dane zawarte w opracowywanym aktualnie projekcie PZO dla 1 obszaru siedliskowego N2000.

Zestawienie powierzchni występowania siedlisk przyrodniczych na gruntach Nadleśnictwa Krosno:

Kod siedliska	Stan A		Stan B		Stan C		Razem	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Obręb Budachów								
6410	30,20	71,8	9,43	22,4	2,42	5,8	42,05	100
6510	22,41	75,2	7,39	24,8	-	-	29,80	100
7230	-	-	-	-	5,00	100	5,00	100
9110	1,45	2,1	33,54	49,1	33,34	48,8	68,33	100
9130			9,68	91,0	0,96	9,0	10,64	
9170	2,60	6,9	18,61	49,6	16,31	43,5	37,52	100
9190	3,03	6,4	29,36	62,2	14,86	31,4	47,25	100
91E0*	7,67	8,1	78,40	82,8	8,62	9,1	94,69	100
Razem	67,36	20,1	186,41	55,6	81,51	24,3	335,28	100
Obręb Krosno								
3150	-	-	7,00	40,2	10,04	59,8	17,04	100
6410	-	-	5,26	100	-	-	5,26	100
6510	-	-	13,96	100	-	-	13,96	100
7140	-	-	-	-	4,83	100	4,83	100
9170	3,98	73,6	1,43	26,4	-	-	5,41	100
9190	-	-	1,25	100	-	-	1,25	100
91E0*	1,67	3,7	39,01	86,7	4,32	9,6	45,00	100
91F0	-	-	58,91	92,6	4,68	7,4	63,59	100
91T0	-	-	22,84	100	-	-	22,84	100
Razem	5,65	3,2	149,66	83,5	23,87	13,3	179,18	100
Obręb Rzeczyca								
4030	-	-	-	-	1,47	100	1,47	100

Kod siedliska	Stan A		Stan B		Stan C		Razem	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
7140	-	-	4,38	100	-	-	4,38	100
7230	-	-	8,47	100	-	-	8,47	100
9110	-	-	2,95	100	-	-	2,95	100100
9170	-	-	11,13	86,0	1,81	14,0	12,94	100
9190	0,64	14,5	1,15	26,1	2,61	59,4	4,40	100
91D0*	-	-	-	-	3,26	100	3,26	100
91E0*	9,06	29,6	19,21	62,8	2,32	7,6	30,59	100
Razem	9,70	14,2	47,29	69,0	11,47	16,8	68,46	100
Nadleśnictwo Krosno								
3150	-	-	7,00	41,0	10,04	59,0	17,04	100
4030	-	-	-	-	1,47	100	1,47	100
6410	30,20	59,6	16,69	35,3	2,42	5,1	47,31	100
6510	22,41	51,2	21,35	48,8	-	-	43,76	100
7140	-	-	4,38	47,6	4,83	52,4	9,21	100
7230	-	-	8,47	62,9	5,00	37,1	13,47	100
9110	1,45	2,0	36,49	51,1	33,34	46,9	71,28	100
9130	-	-	9,68	91,0	0,96	9,0	10,64	100
9170	6,58	11,8	31,17	55,8	18,12	32,4	55,87	100
9190	3,67	6,9	31,76	60,1	17,47	33,0	52,90	100
91D0*	-	-	-	-	3,26	100	3,26	100
91E0*	18,40	10,8	136,62	80,2	15,26	9,0	170,28	100
91F0	-	-	58,91	92,6	4,68	7,4	63,59	100
91T0	-	-	22,84	100	-	-	22,84	100
Ogółem	82,71	14,2	383,36	65,8	116,85	20,0	582,92	100,0

Inwentaryzacja zasobów martwych drzew

Pomiar będzie dokonany na co piątą powierzchnię próbną zakładaną do celów inwentaryzacji miąższości metodą statystyczną, zgodnie z zapisami § 82 IUL.

Dane dotyczące docelowej sieci dróg

Zgodnie z zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (Instrukcja DSD) Nadleśnictwo Krosno posiada takie opracowanie.

Wykonawca pPUL po analizie wskaże ewentualne błędy wymagające korekty.

Dane koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami)

Nadleśnictwo nie posiada opracowania dotyczącego koncepcji gospodarowania wodą w lesie. Opracowanie takie zostanie zlecone, w miarę posiadanych środków, niezależnie od przebiegu prac nad projektem PUL.

b) Proponowany podział na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania

Przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

1. Gospodarstwo specjalne (S),
2. Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS),
3. Gospodarstwo zrębowe (Z),
4. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z),
5. Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N).

Ad. 1 Do gospodarstwa specjalnego (S) będą zaliczone obszary pełniące funkcje specyficzne w nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych:

- siedliska przyrodnicze zachowane w stanie A,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy na siedliskach suchych (Bs), bagiennych (Bb, BMb, LMb) i łęgowych (Lł),
- lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych, strefy całorocznej ochrony ptaków,
- siedliska bagienne (Ol, OIJ) w trzecim wariantcie wilgotności,
- lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, HCVF-6,
- powierzchniowe pomniki przyrody,
- priorytetowe siedliska przyrodnicze: 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe),
- powierzchnie doświadczalne,
- istniejące cmentarze na gruntach Ls,
- lasy cenne przyrodniczo (OCP kat. 1 oraz starolasy) – po zakończeniu procedur.

Generalną zasadą w tym gospodarstwie jest zaniechanie pozyskania (głównie użytkowania rębego) wszędzie tam, gdzie wymagają tego przepisy prawa, przyjęte założenia lub stan przyrody. Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do gospodarstwa specjalnego może w uzasadnionych przypadkach wykraczać poza przedstawione powyżej kryteria, dlatego podlegał on będzie zatwierdzeniu podczas NPP. Duże znaczenie w ostatecznym kształcie gospodarstwa specjalnego będą miały podjęte decyzje o wyłączeniu części gruntów z gospodarki leśnej (lasy cenne przyrodniczo i ważne społecznie). Obecnie trwają procedury w tej sprawie na szczeblu DGLP.

Ad. 2 Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS) obejmuje obszary lasów z intensywnym i zrównoważonym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym. Są to tereny o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnej społeczności. Nadleśnictwo przeprowadziło wstępną analizę potencjalnych zasięgów lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Wykaz oraz mapa zostaną zaktualizowane we współpracy z Zespołem Lokalnej Współpracy. Końcowe zestawienie zatwierdzone zostanie podczas NPP. BULiGL podczas opracowywania PUL wykorzysta Zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego LP z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzania „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, a także ustalenia Ogólnopolskiej Narady o Lasach (2024).

Ad. 3 Do gospodarstwa zrębowego (Z) będą zaliczone wszystkie drzewostany, w których ze względu na typ siedliskowy lasu (Bśw, Bw, BMśw, BMw, Ol) oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną i zupełną w wariacie retencyjnym).

Ad. 4 Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) będą zaliczone wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw, Lł, OLJ (oprócz tych, które weszły do gospodarstwa specjalnego), w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (rębniami częściowymi i gniazdowymi). Do tego gospodarstwa będą zaliczone również lasy na siedliskach borowych, w których realizuje się lub będzie planować zagospodarowanie rębniami złożonymi.

Ad. 5 Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42 IUL, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu.

Będą tu zaliczane lasy w 3 i 4 stopniu stabilności. Zakłada się, że będą to lasy gospodarcze (bez gospodarstwa S, OS) spełniające łącznie następujące cechy:

- na siedliskach porolnych
- z panującą sosną w wieku 61 lat i starsze lub świerkowe w wieku 31 lat i starsze,
- na siedliskach BMśw2, BMw, LMśw, LMw, Lśw, Lł,
- uszkodzone w stopniu powyżej 60% (bierze się tu pod uwagę sumę bieżących i historycznych uszkodzeń, mierzonych ubytkiem drzew). Wejdą tu także lasy gospodarcze, niespełniające łącznie tych kryteriów, ale będące w fazie rozpadu (uszkodzenia na poziomie 80-100%).

Szkody, które potwierdzają niestabilność drzewostanów powodowane są w szczególności przez: owady (kornika ostrozębnego, kornika drukarza), grzyby (hubę korzeniową, opieńki, *Diplodia pinea*) oraz jemiołę rozpięchłą.

Ostateczny wykaz drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych zostanie ustalony przez taksatora na gruncie, na podstawie listy drzewostanów przekazanych przez RDLP w Zielonej Górze opracowanej zgodnie z powyższymi kryteriami, z uwzględnieniem danych zestawionych przez prof. Jarosława Sochę, informacji zebranych przez

nadleśnictwo i weryfikacji przez ZOL. Wstępny wykaz potencjalnych lasów niestabilnych przedstawiono podczas obrad NU.

c) Przyjęta metoda inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)

Inwentaryzacja zasobów drzewnych w nadleśnictwie przeprowadzi się zgodnie z zamówieniem oraz instrukcją UL **w ramach statystycznej metody reprezentacyjnej**.

§ 50 Instrukcji Urządzania Lasu

1. Inwentaryzację zasobów drzewnych w nadleśnictwie w ramach statystycznej metody reprezentacyjnej przeprowadza się w trzech etapach:

- 1) szacując – w czasie sporządzania opisu taksacyjnego – miąższość na 1 ha (zasobność) w poszczególnych drzewostanach, łącznie dla drzewostanu i według gatunków drzew, z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych;
- 2) przeprowadzając inwentaryzację zasobów miąższości nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych;
- 3) wyrównując miąższość oszacowaną w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacyjną – w warstwach gatunkowo-wiekowych.

d) Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych

Propozycja przyjęcia typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu

Docelowy zestaw gatunków tworzących drzewostany na poszczególnych rodzajach siedlisk, określony pojęciem typu drzewostanu (TD), z uwzględnieniem struktury piętrowej, został określony w oparciu o tabelę zawartą w operacie siedliskowym. Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną zweryfikowane w opisie taksacyjnym w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe przedłożone przez nadleśnictwo oraz szczegółowe ekspertyzy zlecane w terminie późniejszym, a sporządzone przez Pracownię Gleboznawstwa i Fitopatologii działającą przy Nadleśnictwie Zielona Góra. Do opisów zostaną przyjęte aktualnie obowiązujące formy zniekształcenia siedlisk.

Poniższą tabelę typów drzewostanu uzupełniono o proponowane rębnie. Przyjęto po jednym rodzaju rębni zasadniczej i zastępczej, natomiast w planowaniu cięć będzie możliwe indywidualne ustalenie rębni innej niż wymienione poniżej. W szczególności do tyczy to uwzględnienia większej ilości rębni złożonych na siedliskach borowych (np. RB IVd).

W planowaniu urządzeniowym będzie również uwzględniana rębnia retencyjna (ang. *retention system*), jako modyfikacja rębni zupełnych i gniazdowych zupełnych.

TSL	wariant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy (%) drzewostanów i struktura	Proponowana rębnia (zasadnicza/zastępcza)
Bs		wszystkie	So	So 95, Brz 5	Ib/wył. z użytk.
Bśw	1	wszystkie	So	So 90, Brz, i inne 10	Ib/IIb
	2	wszystkie	So	So 80-90, Św, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
BMśw	1	B, AR – Qep, Qep/p	So	So 80-90, Brz, Dbb i inne 10-20	Ib/IIb
		wszystkie podtypy na utworach spiętrzonych: piaskach zwałowych, piaskach i glinach moren czołowych, piaskach ozów i kemów	Bk-So	So 60-70, Bk 20-30, Dbb Md, i inne 10	IIIb/Ib
		Wszystkie podtypy na pozostałych utworach geologicznych	Db-So	So 70-80, Dbb 20, Brz i inne 10	Ib/IIIb
	2	Wszystkie	Db-So	So 60-70, Dbb 20-30, Św, Bk, Brz, Lp i inne 10-20	IIIb/Ib
BMw		wszystkie	Św-Db-So	So 60-70, Db 20-30, Św 20, Brz i in. 10	IIIa/Ib
BMb	1	wszystkie	So-Brz	Brzo 40-50, So 30-40, Św i in. 10-20	wylączone z użytkowania
LMśw	1	piaski luźne i słabogliniaste poza morenami czołowymi, kemami i ozami	Db-So	struktura IIp, So 40-50, Db 30-40, Bk, Md, Brz i inne 10-20	IIIa/Ib
		wszystkie podtypy na piaskach moren czołowych, piaskach ozów i kemów, bez gleb RDbr	Bk-So	struktura IIp., So 40-50, Bk 30-40, Lp, Kl, Md, Gb i inne 10-20	IIIa/Ib
		piaski gliniaste, piaski na glinach i utwory cięższe na utworach spiętrzonych, w tym gleby RDbr	So-Bk-Db	struktura IIp., Db 40-50, Bk 20-30, So 20-30, Lp, Kl, Gb, Św i inne 10-20	IIIb/IIIa
		piaski gliniaste, piaski na glinach i utwory cięższe na utworach płaskich, w tym gleby RDbr	So-Db	Db 60-70, So 20-30, Brz, Md, Lp, Gb i in. 10	IIIb/IIIa
LMśw	2	RD – piaski na glinach i utworach zastoiskowych	So-Db	Db 60-70, So 20-30, Brz, Św, Kl, Gb i in. 10	IIIb/IIIa
		G – wszystkie rodzaje siedlisk	Św-So-Db	Db 50-60, So-20-30, Św 20, Jw, Gb, Kl i in. 10	IIIa/IIIb
LMw	1	B, AR, OC – wszystkie rodzaje siedlisk	Św-So-Db	Db 50-60, Św 10-20, So 20-30, Brz, Ol, Gb i in. 10	IIIa/IIIb
		pozostałe w war. 1	Św-Db	Dbs 60, Św 20, Gb, Jw, Ol i in. 20	IIIb/Ib

TSL	wariant	Typ gleby, utwór geologiczny	TD	Docelowy skład gatunkowy (%) drzewostanów i struktura	Proponowana rębnia (zasadnicza/zastępcza)
	2	wszystkie	Św-Ol-Db	Dbs 50, Ol 20-30, Św 20, Gb, Brz, Wz i inne 10	IIIb/IIb
LMb	1	wszystkie	Brz-Ol	Ol 50-60, Brz 20-30, Św, So, Wb i in. 10-20	wyłączone z użytkowania.
Lśw	1	wszystkie	Bk-Db	struktura IIp., Db 60-70, Bk 20-30, Lp, Jw, Md, Gb inne 10-20	IIIb/IIb
	2	gleby semihydrogeniczne (G)	Js-Db	struktura IIp., Dbs 70, Js 20, Lp, Wz, Gb i inne 10	IIb/IIIb
		pozostałe gleby	Db	struktura IIp Dbs 70-80, Lp, Jw, Gb inne 10-20	IIIb/IIb
Lw	1	wszystkie	Js-Db	Dbs 60-70, Js 20-30, Wz, Ol i inne 10	IIb/IIIb
	2	wszystkie	Ol-Js-Db	Dbs 40-50, Js 20-30, Ol 20, Wz, Gb, Jw. i inne 20	II/IIIb
Ol	1	wszystkie	Brz-Ol	Ol 70, Brz 30	Ib/II
	2	wszystkie	Ol	Ol 90, Brz 10	Ib/II
	3	wszystkie	Ol	Ol 90, Wb in. 10	wył. z użytk.
OlJ	wszystkie	wszystkie podtypy	Js-Ol	Ol 60-70, Js 20-30, Wz i in. 10	IIb/Ib
Lł	0	wszystkie	Wz-Lp-Dbs	struktura IIp.: Dbs 50-60, Lp 20-30, Wz 10-20, Tpb, Js, Kl, Jw i in 10-20	IIb/IIIb
	1	wszystkie podtypy	So-Tpb-Db	Dbs 40, Tpb 20-30, So 20-30, Tpcz, Wz, Wb, Lp	IIIa/Ib
	2	wszystkie podtypy	Wb-Ol-Js	Js 40, Ol 20-30, Wb 20, Tpb, Wz, Klp i inne 10	IIb/IIIb

Do czasu ustąpienia procesu zamierania jesionu należy zastępować w odnowieniach ten gatunek innymi - głównie dębem szypułkowym, olszą czarną, wiązem szypułkowym - w mniejszym stopniu pozostałymi zgodnymi z docelowym składem gatunkowym upraw.

Propozycja przyjęcia typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla leśnych siedlisk przyrodniczych

W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych z I Załącznika do Dyrektywy Siedliskowej, które występują na terenie Nadleśnictwie Krosno należy ustalić TD, który jest odpowiednikiem przyrodniczego typu lasu, zgodnie z poniższą tabelą:

Siedlisko Przyrodnicze	Kod Siedliska	TSL Typowa struktura drzewostanu	Optymalny, docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza (%)	TD	Orientacyjny skład drzewostanu % budowa pionowa	Ocena
Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagetum</i>	9110-1	LMśw, rzadziej BMśw, LMw, Lśw a1: 80-90% a2: 0-5%	Bk 60-90 Gb 0-5 Lp 0-5 So 0-5 Dbb 0-5	Bk	Ip. Bk 100 IIp. Bk, Dbb, Lpd 100	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębni, zgodnie z zasadami hodowli lasu

Siedlisko Przyrodnicze	Kod Siedliska	TSL Typowa struktura drzewostanu	Optimalny, docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza (%)	TD	Orientacyjny skład drzewostanu % budowa pionowa	Ocena
Żyzne buczyny <i>Galio odorati-Fagenion</i>	9130-1	<u>Lśw</u> , rzadziej <u>Lw</u> a1: 80-90% a2: 0-5%	Bk 70-90, Gb 0-5, Lp 0-5, Dbs 0-5	Bk	Ip. Bk 100 Ilp. Bk, Dbb, Lpd 100	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i>	9170-1	<u>LMśw</u> a1: 70-80% a2: 50-60%	Gb (a2) 30-70, Lp (a1,2) 10-60 Dbs (a1) 10-70 Kl 0-5 Brz 0-5 Os 0-5 Bk (a1,2) 0-20, Dbb 0-50	Gb-Db	Ip. Dbs, Dbb 40-60, Lpd 20-30 Kl, Bk i in. 10-30 Ilp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Bk, Kl i in. 10-20	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu
		<u>LMw</u> a1: 60-70% a2: 60-80%	Gb (a2) 30-70 Lp (a1,2) 10-60 Dbs (a1) 10-70 Kl 5-10, Brz 0-5 Os 0-5, Jw. 0-5 Dbb 0-10, Ol 5-10 Js 0-10	Gb-Db	Ip Dbs 50-70 Gb 20-30 Lpd, Jw. i in. 10-20 Ilp. Gb 30-70 Lp 10-60 Jw. i in. 10-20	
		<u>Lśw</u> a1: 60-70% a2: 60-80%	Gb (a2) 30-70 Lp (a1,2) 10-60 Dbs (a1) 10-70 Kl 5-10, Brz 0-5 Os 0-5, Bk 0-5 Jw 0-5, Dbb 0-10	Lp-Db	Ip Dbs 50-70 Lp 20-30 Kl, Jw, Gb i in. 10-30 Ilp. Gb 60-80 Lp, Kl, Bk i in. 20-40	
		<u>Lw</u> a1: 60-70% a2: 60-80%	Gb (a2) 30-70 Lp (a1,2) 10-60 Dbs (a1) 10-70 Kl 0-10, Brz 0-5 Os 0-5, Jw 0-5 Dbb 0-10, Ol 5-10 Js 5-10 Wz 0-5	Gb-Db	Ip Dbs 60-70 Gb 20-30 Lpd, Jw, Wz i in. 20-30 Ilp. Gb 60-80 Lpd, Kl, Jw i in. 20-40	
Kwaśne dąbrowy <i>Quercion robori-petraeae</i>	9190-2	<u>BMśw</u> a: 70-90%	Dbb 50-70 Dbs 0-20 So 0-10 Brz 0-10 Bk (a2) 0-5 Os 0-5	Db	Dbb 60-70 So 20-30 Brz 0-5 Bk, Gb i in. 0-5	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu
		<u>LMśw</u> a1: 70-90%	Dbb 60-90 Dbs 0-30 Brz-10 So 0-5	Db	Ip. Dbb 70-80 So 10-20 Brz 0-5 Bk, Gb i in. 0-5	
		<u>LMw</u> a: 70-90%	Dbs 40-70 Dbb 0-30 Brzo 0-10 Brz 0-10, So 0-5	Db	Dbb, Dbs 70-90 So 10-20 Brz, Brzo 0-5	

Siedlisko Przyrodnicze	Kod Siedliska	TSL Typowa struktura drzewostanu	Optimalny, docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza (%)	TD	Orientacyjny skład drzewostanu % budowa pionowa	Ocena
		<u>Lśw</u> a1: 70-90%	Dbs 40-70 Dbb 0-30 Brz 0-10, So 0-5	Db	Ip. Dbb, Dbs 60-80 Bk i in. 10-20	
Bory i lasy bagienne <i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>	91D0-1*	<u>BMb, rzadziej BMw</u> a: 90-100%	Brzo 40-60 So 5-10 Bk 0-5	So-Brzo	Brzo 60-70 So 20-30 Os i in. 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu
Łęgi wierzbowe <i>Salicetum albo-fragilis</i>	91E0-1*	<u>Lł</u> a: 60-80%	Wbk 30-60 Wbb 30-60 Ol 0-30	Wb	Wbb 70-80 Wbk, Wzs 10-20 Ol, Tpb, Tpcz 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu
Łęgi topolowe <i>Populetum albae</i>	91E0-2*	<u>Lł</u> a1: 90-100% a2: 10-20	Tpcz 30-60% Tpb 30-60%	Tp	Ip Tpb, Tpcz 80-90 Tpsz, Wbb, Wbk, Wzs, Wzp i in. 10-20 Iip. Tpb, Tpcz, Tpsz 30-60 Wbb, Wbk 30-40 Wzp 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu
Łęgi olszowe i jesionowe <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>	91E0-3*	<u>Lw, rzadziej LMw</u> a: 60-80%	Js 10-60 Ol 10-60 Gb (a2) 0-10 Czr (a2) 5-30 Lp 0-10, Kl 0-10 Wzs 0-10, Wzp 0-10	Ol Js	Js 40-60 Ol 30-50 Wz i in. 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu
		<u>OLJ</u> a: 60-80%	Ol 10-60 Js 10-60 Gb (a2) 0-10 Czr (a2) 5-30 Lp 0-10, Kl 0-10 Wzs 0-10, Wzp 0-10	Js Ol	Ol 40-60 Js 30-50 Wz i in. 0-10	
			Js 10-60 Ol 10-60 Gb (a2) 0-10 Czr (a2) 5-30 Lp 0-10, Kl 0-10 Wzs 0-10, Wzp 0-10	Ol-Js	Js 40-60 Ol 30-50 Wz i in. 0-10	
		<u>Ol</u> a: 60-80%	Ol 50-90 Js 0-10, Kl 0-10 Wzs 0-10, Wzp 0-10	Ol	Ol 50-90 Js 0-10 Wz i in. 0-10	
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	91F0-1	<u>Lw</u> drzewostan dwu-trzypiętrowy	Wz 20-60 Wzg 0-10 Wzs 0-10 Js 20-60 Dbs 5-10 Czr (a2) 20-30 Gb 0-10, Lp 0-10	Db-Wz-Js	Ip. Js 30-50 Wzs 10-30 Dbs 10-30 Wzg, Wzsp, Ol, Lpd, Kl, Tpb, i in. 10 Iip. Wzs 50	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei ręb, zgodnie z zasadami hodowli lasu

Siedlisko Przyrodnicze	Kod Siedliska	TSL Typowa struktura drzewostanu	Optimalny, docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza (%)	TD	Orientacyjny skład drzewostanu % budowa pionowa	Ocena
			Kl 5-10, Kl p 10-20 Jb 0-5, Tpb 0-10 Tpcz 0-10, Ol 5-10		Gb 30 Tpb, Kl p, Lp d, i in. 20 III.p Czir, Gb, Lp d, Kl, Kl p, Jb i in. 10	
		<u>Lj</u> drzewostan dwu-trzypiętrowy	Wz 20-60 Wzg 0-10 Wzs 0-10 Js 20-60 Dbs 5-10 Czir (a2) 20-30 Gb 0-10, Lp 0-10 Kl 5-10, Kl p 10-20 Jb 0-5, Tpb 0-10 Tpcz 0-10, Ol 5-10	Db-Wz-Js	Ip. Js 30-50 Wzs 10-30 Dbs 10-30 Wzg, Wzsp, Ol, Lp d, Kl, Tpb, i in. 10 IIp. Wzs 50 Gb 30 Tpb, Kl p, Lp d, i in. 20 III.p Czir, Gb, Lp d, Kl, Kl p, Jb i in. 10	
Sosnowy bór chrobotkowy <i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>	91T0	<u>Bs.</u> <u>Bśw</u> a: 60-80%	So 70-90 Brz 0-10	So	So 70-90 Brz 0-10	Skład optymalny możliwy do osiągnięcia w ciągu kolei rębny, zgodnie z zasadami hodowli lasu

Wykonawca wpisze również do opisów taksacyjnych kod siedliska przyrodniczego. Weryfikacja bazy „invent” odbyła się podczas prac taksacyjnych poprzedniej rewizji. Obecnie wymagana będzie już tylko korekta ewidentnych błędów, przyjęcie siedlisk zgodnie z dokumentacją PZO oraz dodania ew. nowo zidentyfikowanych siedlisk poza obszarami N2000.

e) Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych

Zgodnie z Zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia "Instrukcji urządzania lasu" w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe będą przyjęte następujące wieki rębności dla gatunków panujących:

Db.b, Db.s	- 140 lat
So, Md, Bk, Db.c, Js, Wz	- 100 lat
Św, Gb, Brz, Ol, Jw, Lp, Kl, Dg	- 80 lat
Ak, Os, Ol odr.	- 60 lat
Tp, Wb, Olsz	- 40 lat

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) i związanych z tym rębni obejmie lasy niestabilne (niezależnie od wieku).

Przy projektowaniu cięć rębnych dopuszcza się stosowanie różnych sposobów przyspieszenia procesu odnowienia: rozrębów, wrębów, ostępów przejściowych.

f) Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)

Powierzchnie badawcze

Na terenie Nadleśnictwa Krosno powierzchnie badawcze nie występują.

Glebowe Powierzchnie Wzorcowe

Na terenie Nadleśnictwa Krosno powierzchnie badawcze nie występują.

Powierzchnie monitoringu lasu

Na terenie nadleśnictwa nie ma zlokalizowanych powierzchni monitoringu lasu (SPO II), natomiast zlokalizowane są pojedyncze powierzchnie monitoringu lasu (SPO I).

g) Inne zagadnienia

Zagospodarowanie turystyczne

Nadleśnictwo przekazało BULiGL lokalizację miejsc cennych z uwagi na wydarzenia społeczne, w których uczestniczyło Nadleśnictwo Krosno.

Nadleśnictwo dokona analizy i weryfikacji istniejących szlaków turystycznych oraz sporządzi zestawienia obiektów celem umieszczenia ich na odpowiedniej warstwie LMN.

4. Wystąpienie Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze

a) Informacja wymagana w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Plan urządzenia lasu w związku z art. 46 ustawy OOŚ oraz ze względu na potencjalną możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania niektórych ustaleń na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz na inne elementy środowiska, wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania projektu planu na środowisko. Jednym z elementów tej oceny jest opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu PUL. Prognoza zostanie opracowana zgodnie z art. 51 i 52 ustawy OOŚ z uwzględnieniem Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu z dnia 18 sierpnia 2011 r. (Dokument zaakceptowany i wprowadzony do

stosowania w dniu 28 sierpnia 2013 r. przez Głównego Konserwatora Przyrody). Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko wymaga uzgodnienia z RDOŚ. Obowiązek ten wynika z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112),

Na podstawie §161 ust. 2 pkt 3) IUL dyrektor RDLP w Zielonej Górze wystąpił, w terminie do trzech miesięcy przed NW, z wnioskiem do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedmiotowe uzgodnienie było przedstawione w trakcie obrad NW oraz NU.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 16.01.2024 r., zn.: WPN.411.2.2024.MB, działając na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na skutek wniosku Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 5 stycznia 2024 r. znak: ZS.6003.2.2024, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Krosno, na lata 2027-2036, zgodnie z art. 51 ust. 2 z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 w/cyt. ustawy.

RDOŚ wniósł o rozszerzenie szczegółowości Prognozy o następujące zagadnienia:

- do sporządzenia prognozy zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na aspekt identyfikacji zagrożeń, oceny ich istotności oraz możliwości ograniczenia lub eliminacji w odniesieniu do dziko występujących populacji gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej oraz chronionych gatunków ptaków i ich siedlisk w zasięgu oddziaływania projektu planu urządzenia lasu,
- dokonanie szczegółowej analizy zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z ustaleniami obowiązujących planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

b) Informacja o potrzebie opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu

W związku ze zmianą Ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1890), nie ma możliwości opracowania zadań ochronnych (ZO) w planach urządzenia lasu (PUL) dla obszarów N2000, które mają ustanowione PZO zarządzeniem dyrektora RDOŚ. PZO te zachowują moc bezterminowo, bez względu na to czy minął już okres ich pierwotnego 10-letniego obowiązywania.

W zasięgu gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Krosno znajdują się tereny wchodzące w skład obszarów Natura 2000, dla których wykonywane są działania ochronne zgodnie z obowiązującymi PZO.

Ujęcie w PUL zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 odbywać się będzie poprzez analizę zapisów w istniejących planach zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Dolina Pliszki”, „Lasy Dobroszówskie”, „Dolina Środkowej Odry”.

Obszar Natura 2000 „Krośnińska Dolina Odry” nie posiada aktualnego planu zadań ochronnych (PZO), jest on w przygotowaniu. W związku z tym, iż zadania ochronne były uzgadnianie i zaakceptowane przez nadleśnictwo na etapie projektowym nie zachodzi potrzeba opracowania dodatkowego zakresu zadań ochronnych. Do czasu opracowania projektów PUL powinny zostać wydane zarządzenia ustanawiające PZO dla tego obszaru.

c) Informacja o udziale społeczeństwa i kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu

Postępowanie w sprawie opracowania projektu planu urządzenia lasu wymaga zapewnienia udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w odniesieniu do środowiska. Wymaga to dostępu do informacji oraz umożliwienia udziału w spotkaniach organizowanych w toku prac urządzeniowych.

Partycypacja społeczna w procesie tworzenia projektu PUL:

1. zaproszenie przez dyrektora rdLP/nadleśniczego przedstawicieli samorządów, instytucji i stowarzyszeń, przedsiębiorców leśnych oraz osób i organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody do prac w zespole lokalnej współpracy;
2. podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem NU, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko oraz o przewidywanym terminie zwołania NU i możliwości udziału społeczeństwa;
3. podanie, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z NU, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa „Założeń do planu urządzenia lasu” oraz informacji o sposobie, miejscu i terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag oraz wniosków do tych założeń;
4. podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem NPP, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o zwołaniu narady projektu planu urządzenia lasu, będącej etapem konsultacji społecznych;
5. podanie informacji, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z NPP, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o terminie i miejscu udostępnienia „Projektu planu urządzenia lasu” dla nadleśnictwa, o sposobie, miejscu, jak też terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag i wniosków do „Projektu...”, oraz

o właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania tych uwag i wniosków; udostępniony „Projekt planu urządzenia lasu” zawiera opisanie ogólne, wydruki opisów taksacyjnych oraz map; całość dokumentacji udostępnia się w wersji elektronicznej.

6. podanie – niezwłocznie po zatwierdzeniu projektu planu urządzenia lasu przez ministra właściwego ds. środowiska – do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa przedmiotowej informacji wraz z podsumowaniem i uzasadnieniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Spółeczeństwo ma również możliwość, niezależnie od powyższego, uczestniczenia w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami działu III ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

d) Inne zagadnienia

Lasy o zwiększonej funkcji społecznej oraz ONOL

Podczas NU omówiono zagadnienia dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz przedstawiono założenia wynikające z Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL). Zaprezentowano podstawowe kryteria wyróżniania powyższych obszarów oraz wyjaśniono w jakim celu zostaną ustanowione.

Zespół Lokalnej Współpracy

Nadleśniczy zaprosił przedstawicieli samorządów, instytucji i stowarzyszeń, przedsiębiorców leśnych oraz osób i organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody do prac w zespole lokalnej współpracy. Oprócz kierowanych imiennie zaproszeń informację o naborze do ZLW umieszczono również na stronie internetowej nadleśnictwa. W wyniku tych działań nadleśniczy zawnioskował do dyrektora RDLP w Zielonej Górze o powołanie zespołu lokalnej współpracy. Dyrektor powołał Zespół Lokalnej Współpracy dla Nadleśnictwa Krosno Decyzją nr 119 z dnia 11.12.2024 r., w skład zespołu weszło 9 osób; pszczelarze, myśliwi, ekolodzy, nauczyciele, urzędnicy państwowi.

ZLW jest zespołem opiniodawczo-konsultacyjnym dla proponowanych ustaleń projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Krosno, w szczególności w zakresie wyznaczenia i ustalenia sposobów zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

ZLW ma możliwość uczestnictwa w komisjach i odbiorach związanych z opracowaniem projektu PUL, na które składają się:

- a) posiedzenie Narady Urzędzeniowej,
- b) terenowe odbiory prac urzędzeniowych,
- c) uzgodnienia planu cięć rębnych na 10-lecie objęte planem,
- d) posiedzenie Narady Projektu Planu.

Ponadto ZLW może składać opinie i uwagi na każdym etapie opracowywania projektu PUL. Nadleśniczy Nadleśnictwa Krosno zwołuje w razie potrzeby dodatkowe spotkania przedstawicieli zlecniodawcy i wykonawcy projektu PUL z Zespołem Lokalnej Współpracy w celu omówienia ważnych założeń planu mogących mieć wpływ na zagospodarowanie lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Komunikacja ZLW z Nadleśnictwem Krosno odbywa się zasadniczo poprzez pocztę elektroniczną. Wszystkie spotkania ZLW będą dokumentowane protokołem.

5. Stanowisko Zespołu Lokalnej Współpracy i inne uwagi

a) Przedstawione założenia do projektu planu urządzenia lasu

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy zaopiniowali pozytywnie przedstawione założenia do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Krosno na lata 2027-2036.

b) Propozycje wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy zaopiniowali pozytywnie przedstawione propozycje wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności oraz zaproponowaną przez Nadleśnictwo Krosno wstępną lokalizację lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Jednocześnie złożyli postulat o dodaniu do wykazu LoZFS fragmentu lasów zlokalizowanych na obszarze przedwojennego parku położonego w okolicy miejscowości Drzeniów. Wykonawca aktualizując zasięgi LoZFS uwzględni ten obszar. Należy zaznaczyć, iż granice powyższych obszarów mogą ulec zmianie ze względu na prace i ustalenia prowadzone w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy.

c) Potrzeby w zakresie zagospodarowania turystycznego

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy nie wystosowali postulatów w zakresie potrzeb dotyczących zagospodarowania turystycznego.

Wnioski i rekomendacje

Zespół Lokalnej Współpracy wskazuje, że rozwój turystyki na obszarze Nadleśnictwa Krosno powinien uwzględniać zrównoważony rozwój oraz ochronę środowiska naturalnego. Wszelkie inwestycje powinny być realizowane zgodnie z zasadami ochrony przyrody, przy współpracy z lokalnymi mieszkańcami i samorządami.

Zespół wyraża gotowość do dalszej współpracy i monitorowania realizacji zaproponowanych inicjatyw.

Zespół lokalnej współpracy nie widzi potrzeby przyjęcia regulaminu pracy ZLW

Pisemna opinia Zespołu Lokalnej Współpracy, w zakresie omawianej problematyki, stanowi załącznik niniejszego protokołu.

Uwagi i opinie strony społecznej wyrażone bezpośrednio na Naradzie Urzędzeniowej:

- Przedstawiciele koła pszczelarzy w Gęstowicach na czele z Panem Zbigniewem Kościukiewiczem podkreślali rolę robinii akacjowej w lokalnej produkcji miodu. Wskazali ten gatunek drzewa jako jedną z najlepszych roślin miododajnych występujących na terenie Polski. Koło pszczelarzy złożyło wnioski o utrzymanie obecnie istniejących powierzchni upraw akacji przede wszystkim w otoczeniu wsi, dróg oraz cieków wodnych. Ponadto zasugerowano, aby takie gatunki jak lipa czy klony sadzić w zmieszaniu kępowym. Zasugerowano, aby koło pszczelarzy zostało poinformowane o lokalizacji tego typu wielkopłatowych domieszek.

Sposób przyjęcia i realizacji wniosków strony społecznej:

- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym podjęła decyzję o wstrzymaniu użytkowania rębego w stabilnych, nie zagrażających bezpieczeństwu publicznemu d-stanach robiniowych. W d-stanach tych będzie możliwość zastosowania trzebieży późnych – cięć prześwietlających umożliwiających powstawanie drzewostanów wielopokoleniowych.

PODSUMOWANIE

Protokół z posiedzenia Narady Urzędzeniowej (NU) stanowi uzupełnienie założeń do projektu planu urządzenia lasu zawartych w Protokole z posiedzenia Narady Wstępnej (NW), który udostępniony jest na stronie internetowej Nadleśnictwa Krosno.

Protokół z posiedzenia NU zawiera informacje i założenia dotyczące najważniejszych zagadnień niezbędnych do sporządzenia projektu PUL oraz listę obecności uczestników, a także opinię ZLW.

Protokół został sporządzony przez wydział właściwy ds. urządzania lasu RDLP w Zielonej Górze na podstawie prezentacji i materiałów udostępnionych przez prelegentów oraz zapisów własnych.

Protokół został sporządzony w założonym terminie do 30 dni od Narady Urzędzeniowej.

Protokół stanowi „Założenia do planu urządzenia lasu”, jest zatwierdzany przez dyrektora RDLP i podawany do publicznej wiadomości, na stronie internetowej nadleśnictwa oraz w BIP RDLP w Zielonej Górze.

Do protokołu można składać uwagi i wnioski w okresie 21 dni od momentu podania jego treści do publicznej wiadomości (ogłoszenie w Gazecie Lubuskiej oraz w BIP). Właściwym do rozpatrzenia uwag zgłoszonych do protokołu jest dyrektor RDLP w Zielonej Górze.

Protokół z NU będzie załącznikiem do opisanego ogólnego nadleśnictwa (elaboratu).

Protokółował:

Michał Olech

Sporządził:

Przewodniczący komisji:

Zatwierdzam

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze: